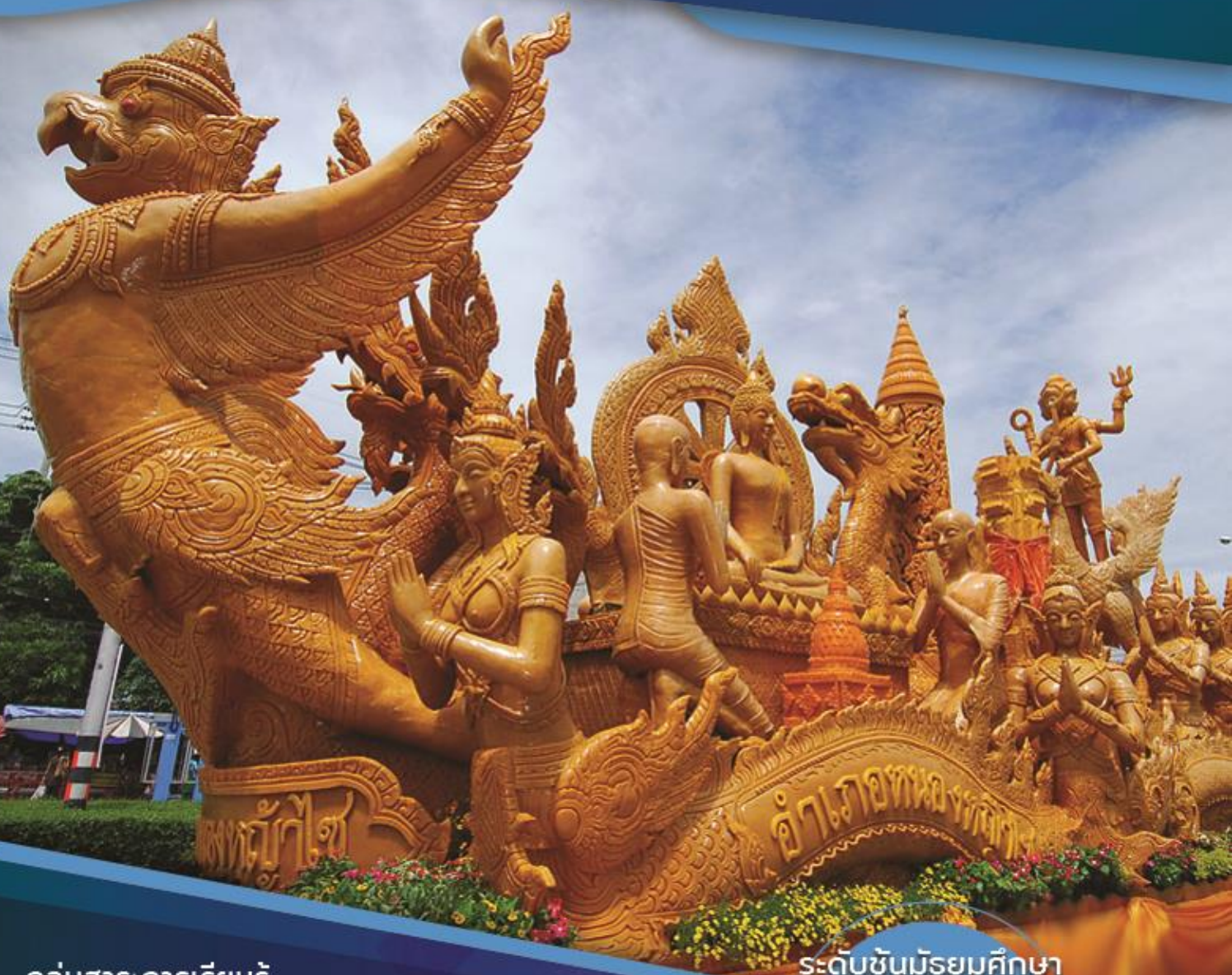

หลักสูตรสถานศึกษา

โรงเรียนสิงห์บุรี

ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช ๒๕๖๐ (เริ่มใช้ปีการศึกษา ๒๕๖๔)
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้

สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ระดับชั้นมัธยมศึกษา

ตอน **ปลาย**

โรงเรียนสิงห์บุรี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

โรงเรียนสิงห์บุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๕
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มีการปรับปรุงมาตรฐานการเรียนรู้ กำหนดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ตลอดจนรายละเอียดอื่น ๆ ของหลักสูตร สถานศึกษาได้นำไปเป็นกรอบแนวคิดและทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา กำหนดรายวิชา คำอธิบายรายวิชา ซึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา อันจะช่วยพัฒนาผู้เรียนเกิดคุณลักษณะในการอยู่ร่วมกันในสังคม ที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตัวเองกับบริบทสภาพแวดล้อม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ มีทักษะคุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม ให้เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
ทำไมต้องเรียนสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๑
เรียนรู้อะไรในสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๑
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้	๒
คุณภาพผู้เรียน	๓
ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง	๔
สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม	๔
สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม	๑๒
สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์	๑๔
สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์	๑๖
สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์	๑๙
รายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับ ม.ปลาย	๒๑
คำอธิบายรายวิชา	๒๓
โครงสร้างรายวิชา หน่วยการเรียนรู้	๗๖
อภิธานศัพท์	๑๐๔
คณะผู้จัดทำ	๑๓๐

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ทำไมต้องเรียนสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ว่ามนุษย์ดำรงชีวิตอย่างไร ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก

เรียนรู้อะไรในสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคม ที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสมโดยได้กำหนดสาระต่างๆไว้ ดังนี้

- **ศาสนา ศิลธรรมและจริยธรรม** แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศิลธรรม จริยธรรม หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ การนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เป็นผู้กระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม พัฒนาตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม
- **หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต**ระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบันการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ลักษณะและความสำคัญ การเป็นพลเมืองดี ความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ปลูกฝังค่านิยมด้านประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพการดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก
- **เศรษฐศาสตร์**การผลิต การแจกจ่าย และการบริโภคสินค้าและบริการ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างมีประสิทธิภาพ การดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ และการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน
- **ประวัติศาสตร์**เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ วิธีการทางประวัติศาสตร์พัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตถึงปัจจุบัน ความสัมพันธ์และเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ผลกระทบที่เกิดจากเหตุการณ์สำคัญในอดีต บุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆในอดีต ความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย แหล่งอารยธรรมที่สำคัญของโลก
- **ภูมิศาสตร์** ลักษณะของโลกทางกายภาพ ลักษณะทางกายภาพ แหล่งทรัพยากร และภูมิอากาศของประเทศไทย และภูมิภาคต่างๆ ของโลก การใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ความสัมพันธ์กันของสิ่งต่างๆ ในระบบธรรมชาติ ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น การนำเสนอข้อมูลภูมิสารสนเทศการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

สารและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

- มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสนา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
- มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

- มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และ สังคมโลกอย่างสันติสุข
- มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

- มาตรฐาน ส.๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภคการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ
- มาตรฐาน ส.๓.๒ เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

- มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
- มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถ วิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น
- มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรักความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

- มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผล ต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการค้นหาวิเคราะห์ สรุปลง และใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ
- มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์ วัฒนธรรม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

- ได้เรียนรู้และศึกษาความเป็นไปของโลกอย่างกว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น
- ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้พัฒนาตนเองเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งมีค่านิยมอันพึงประสงค์ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งมีศักยภาพเพื่อการศึกษาต่อในชั้นสูงตามความประสงค์ได้
- ได้เรียนรู้เรื่องภูมิปัญญาไทย ความภูมิใจในความเป็นไทย ประวัติศาสตร์ของชาติไทย ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ได้รับการส่งเสริมให้มีส่วนที่ดีในการบริโภค เลือกลงและตัดสินใจบริโภคได้อย่างเหมาะสม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ประเพณีวัฒนธรรมไทย และสิ่งแวดล้อม มีความรักท้องถิ่นและประเทศชาติ มุ่งทำประโยชน์ และสร้างสิ่งที่ดีงามให้กับสังคม
- เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของตนเอง ชี้นำตนเองได้ และสามารถแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆในสังคมได้ตลอดชีวิต

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๔-ม.๖	๑. วิเคราะห์สังคมชมพูทวีป และคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้า หรือสังคมสมัยของศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ลักษณะของสังคมชมพูทวีป และคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้า
	๒. วิเคราะห์ พระพุทธเจ้าในฐานะเป็นมนุษย์ ผู้ฝึกตนได้อย่างสูงสุดในการตรัสรู้ การก่อตั้ง วิธีการสอนและการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือวิเคราะห์ประวัติศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระพุทธเจ้าในฐานะเป็นมนุษย์ผู้ฝึกตนได้อย่างสูงสุด (การตรัสรู้) ◆ การก่อตั้งพระพุทธศาสนา วิธีการสอน และการเผยแผ่พระพุทธศาสนาตามแนวพุทธจริยา
	๓. วิเคราะห์พุทธประวัติด้านการบริหาร และการธำรงรักษาศาสนา หรือ วิเคราะห์ประวัติศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พุทธประวัติด้านการบริหารและการธำรงรักษาพระพุทธศาสนา
	๔. วิเคราะห์ข้อปฏิบัติทางสายกลางในพระพุทธศาสนาหรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระพุทธศาสนามีทฤษฎีและวิธีการที่เป็นสากล และมีข้อปฏิบัติที่ยึดทางสายกลาง
	๕. วิเคราะห์การพัฒนาศรัทธา และปัญญาที่ถูกต้องในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระพุทธศาสนาเน้นการพัฒนาศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้อง
	๖. วิเคราะห์ลักษณะประชาธิปไตยในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ลักษณะประชาธิปไตยในพระพุทธ- ศาสนา
	๗. วิเคราะห์หลักการของพระพุทธศาสนากับหลักวิทยาศาสตร์ หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ หลักการของพระพุทธศาสนากับหลักวิทยาศาสตร์ ◆ การคิดตามนัยแห่งพระพุทธศาสนาและการคิดแบบวิทยาศาสตร์
	๘. วิเคราะห์การฝึกฝนและพัฒนาตนเอง การพึ่งตนเอง และการมุ่งอิสรภาพในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระพุทธศาสนาเน้นการฝึกหัดอบรมตน การพึ่งตนเอง และการมุ่งอิสรภาพ

	<p>๙. วิเคราะห์พระพุทธศาสนาว่าเป็นศาสตร์แห่งการศึกษาซึ่งเน้นความสัมพันธ์ของเหตุปัจจัยกับวิธีการแก้ปัญหา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระพุทธศาสนาเป็นศาสตร์แห่งการศึกษา ◆ พระพุทธศาสนาเน้นความสัมพันธ์ ของเหตุปัจจัย และวิธีการแก้ปัญหา
	<p>๑๐. วิเคราะห์พระพุทธศาสนาในการฝึกตนไม่ให้ประมาท มุ่งประโยชน์และสันติภาพบุคคล สังคมและโลก หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระพุทธศาสนาฝึกตนไม่ให้ประมาท ◆ พระพุทธศาสนา มุ่งประโยชน์สุขและสันติภาพแก่บุคคล สังคมและโลก
	<p>๑๑. วิเคราะห์พระพุทธศาสนากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระพุทธศาสนากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาแบบยั่งยืน
	<p>๑๒. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับการศึกษาที่สมบูรณ์ การเมืองและสันติภาพ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความสำคัญของพระพุทธศาสนากับการศึกษาที่สมบูรณ์ ◆ ความสำคัญของพระพุทธศาสนากับการเมือง
	<p>หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความสำคัญของพระพุทธศาสนากับสันติภาพ
	<p>๑๓. วิเคราะห์หลักธรรมในกรอบ อริยสัจ ๔ หรือหลักคำสอนของศาสนา ที่ตนนับถือ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➢ พระรัตนตรัย <ul style="list-style-type: none"> ◆ วิเคราะห์ความหมายและคุณค่าของพุทธะ ธรรมะ สังฆะ ➢ อริยสัจ ๔ <ul style="list-style-type: none"> ◆ ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้) <ul style="list-style-type: none"> ○ ชั้นที่ ๕ <ul style="list-style-type: none"> - นามรูป - โลกธรรม ๘ - จิต, เจตสิก ◆ สมุทัย (ธรรมที่ควรละ) <ul style="list-style-type: none"> ○ หลักกรรม <ul style="list-style-type: none"> - นิยาม ๕ - กรรมนิยาม(กรรม ๑๒) - ธรรมนิยาม(ปฏิบัติสมุปปบาท) ○ วิตก ๓ ○ มิจฉาวณิชา ๕

- นิวรณ์ ๕
- อุปาทาน ๔
- ◆ นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ)
  - ภาวนา ๔
  - วิมุตติ ๕
  - นิพพาน
- ◆ มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ)
  - พระสัทธรรม ๓
  - ปัญญาวิมุตติธรรม ๔
  - พละ ๕
  - อุบาสกธรรม ๕
  - อปริหานิยธรรม ๗
  - ปาปณิกธรรม ๓
  - ทิฏฐธัมมิกัตถสังวัตตนิกธรรม ๔
  - โภคอาทियะ ๕
  - อริยวัฑฒิ ๕
  - อธิปไตย ๓
  - สาราณียธรรม ๖
  - ทศพิธราชธรรม ๑๐
  - วิปัสสนาญาณ ๙
  - มงคล ๓๘
    - สงเคราะห์บุตร
    - สงเคราะห์ภรรยา
    - สันโดษ
    - ถูกโลกธรรมจิตไม่หวั่นไหว
    - จิตไม่เศร้าโศก
    - จิตไม่มัวหมอง
    - จิตเกษม
    - ความเพียรเผากิเลส
    - ประพฤติพรหมจรรย์
    - เห็นอริยสัจ
    - บรรลุนิพพาน

➤ พุทธศาสนสุภาษิต

- ◆ จิตต์นฺตํ สุขวาทํ

จิตที่ฝึกดีแล้วนำสุขมาให้

		<ul style="list-style-type: none"> ◆ นอจุจาวจปณติตา ทสสยนติ บัณฑิตย่อมไม่แสดงอาการขึ้น ๆ ลง ๆ ◆ นตถิลเกอนินทิตโต คนที่ไม่ถูกนิทา ไม่มีในโลก ◆ โกธฆตวา สุขํ เสติ ฆ่าความโกรธได้ย่อมอยู่เป็นสุข ◆ ปฏิรูปการี ชุรวา อฏฐาตา วินทเต ธนํ คนขยันเอาการเอางาน กระทำเหมาะสม ย่อมหาทรัพย์ได้ ◆ วายเมถว ปุริโส ยาว อตถสสนิปปทา เกิดเป็นคนควรจะพยายามจนกว่าจะประสบความสำเร็จ ◆ สนมตฐฐีปรมธนํ ความสันโดษเป็นทรัพย์อย่างยิ่ง
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ อธิทานนทุกขิลเก การ เป็นหนี้เป็นทุกขในโลก ◆ ราชา มุขมณุสสานํ พระราชเป็นประมุขของประชาชน ◆ สติ โลกสมิ ซาคโร สติ เป็นเครื่องตื่นในโลก ◆ นตถิสนติปรัสุขํ สุข อื่นยิ่งกว่าความสงบไม่มี ◆ นิพพานํปรมสุขํ นิพพาน เป็นสุขอย่างยิ่ง
	<p>๑๔. วิเคราะห์ข้อคิดและแบบอย่างการดำเนินชีวิตจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่าง ตามที่กำหนด</p>	<p>➤ พุทธสาวก พุทธสาวิก</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ พระอัสสชิ ◆ พระกัสาโคตมีเถรี ◆ พระนางมัลลิกา ◆ หมอชีวก โภมารภจ ◆ พระอนุรุทธะ ◆ พระองคุลิมาล ◆ พระธัมมทินนาเถรี ◆ จิตตคหบดี ◆ พระอานนท ◆ พระปฎาจาราเถรี

	<ul style="list-style-type: none"> ◆ จูฬสุภัทธา ◆ สุนนมาลาการ ➤ ชาดก <ul style="list-style-type: none"> ◆ เวสสันดรชาดก ◆ มโหสถชาดก ◆ มหาชนกชาดก ➤ ชาวพุทธตัวอย่าง <ul style="list-style-type: none"> ◆ พระนาคเสน - พระยามิลินท์ ◆ สมเด็จพระวันรัต (เฮง เขมจารี) ◆ พระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต ◆ สุขีฬ ปุญญาภา ◆ สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ◆ พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ)
	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระพรหมมิ่งคลาจารย์(ปัญญานันทภิกขุ) ◆ ดร.เอ็มเบตการ์ ◆ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว ◆ พระโพธิญาณเถร(ชา สุภทฺโท) ◆ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต) ◆ อนุคาริก ธรรมปาละ
<p>๑๕. วิเคราะห์คุณค่าและความสำคัญของการสังคายนา พระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ และการเผยแผ่</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วิธีการศึกษาและค้นคว้าพระไตรปิฎก และคัมภีร์ของศาสนาอื่น ๆ การสังคายนาและการเผยแผ่พระไตรปิฎก ◆ ความสำคัญและคุณค่าของพระไตรปิฎก
<p>๑๖. เชื่อมันต่อผลของการทำความดี ความชั่ว สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ที่ต้องเผชิญ และตัดสินใจเลือกดำเนินการหรือปฏิบัติตนได้อย่างมีเหตุผลถูกต้องตามหลักธรรม จริยธรรม และกำหนดเป้าหมาย บทบาทการดำเนินชีวิต เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และอยู่ร่วมกันเป็นชาติอย่างสมานฉันท์</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ตัวอย่างผลที่เกิดจากการทำความดี ความชั่ว ◆ โยนิโสมนสิการด้วยวิธีคิดแบบอริยสัจ ◆ หลักธรรมตามสาระการเรียนรู้ข้อ ๑๓
<p>๑๗. อธิบายประวัติศาสดาของศาสนาอื่นๆ โดยสังเขป</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ประวัติพระพุทธเจ้า มุฮัมมัด พระเยซู
<p>๑๘. ตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของค่านิยม จริยธรรมที่เป็นตัวกำหนดความเชื่อ และพฤติกรรมที่แตกต่างกันของศาสนิกชน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ คุณค่าและความสำคัญของค่านิยมและจริยธรรม ◆ การขจัดความขัดแย้งเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ศาสนาต่างๆ เพื่อขจัดความขัดแย้งและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข	
๑๙. เห็นคุณค่า เชื่อมมั่น และมุ่งมั่นพัฒนาชีวิตด้วยการพัฒนาจิตและพัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ ๑๐วิธี (เน้นวิธีคิดแบบแยกแยะส่วนประกอบแบบสามัญญลักษณะ
หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	<p>แบบเป็นอยู่ในขณะปัจจุบัน และแบบ วิวัชชวาท)</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) วิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย ๒) วิธีคิดแบบแยกแยะส่วนประกอบ ๓) วิธีคิดแบบสามัญญลักษณะ ๔) วิธีคิดแบบอริยสัจ ๕) วิธีคิดแบบบรรพชิตธรรมสัมพันธ์ ๖) วิธีคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียม ๗) วิธีคิดแบบคุณ-โทษ และทางออก ๘) วิธีคิดแบบอุบาย ปลุกเร้าคุณธรรม ๙) วิธีคิดแบบเป็นอยู่ในขณะปัจจุบัน ๑๐) วิธีคิดแบบวิวัชชวาท
๒๐. สวดมนต์ แผ่เมตตา และบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐาน หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ➢ สวดมนต์แปล และแผ่เมตตา รู้และเข้าใจวิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจิตและเจริญปัญญา ◆ ฝึกการบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐาน ◆ นำวิธีการบริหารจิตและเจริญปัญญาไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ คุณภาพชีวิตและสังคม
๒๑. วิเคราะห์หลักธรรมสำคัญในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของศาสนาอื่นๆ และชักชวน ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคคลอื่นเห็นความสำคัญของการทำความดี ต่อกัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ หลักธรรมสำคัญในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข <ul style="list-style-type: none"> ○ หลักธรรมในพระพุทธศาสนา เช่น สาราณียธรรม ๖, อธิปไตย ๓, มิฉฉาวนิชชา ๕, อริยวัฑฒิ ๕, โภคอาทियะ ๕ ◆ คริสต์ศาสนา ได้แก่ บัญญัติ ๑๐ ประการ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง) ◆ ศาสนาอิสลาม ได้แก่ หลักจริยธรรม (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)
๒๒. เสนอแนวทางการจัดกิจกรรม ความร่วมมือของทุกศาสนาในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สภาพปัญหาในชุมชน และสังคม

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และดำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๔-ม.๖	๑. ปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีต่อสาวกสมาชิกในครอบครัว และคนรอบข้าง	<ul style="list-style-type: none"> ➢ ปฏิบัติตนเป็นชาวพุทธที่ดีต่อพระภิกษุ <ul style="list-style-type: none"> ◆ การเข้าใจในกิจของพระภิกษุ เช่น การศึกษา การปฏิบัติธรรม และการเป็นนักบวชที่ดี ◆ คุณสมบัติทายกและปฏิคาหก ◆ หน้าที่และบทบาทของพระภิกษุ ในฐานะพระนักเทศก์พระธรรมทูต พระธรรมจาริก พระวิทยากร พระวิปัสสนาจารย์และพระนักพัฒนา ◆ การปกป้องคุ้มครอง พระพุทธศาสนาของพุทธบริษัทในสังคมไทย ◆ การปฏิบัติตนต่อพระภิกษุทางกาย วาจา และใจ ที่ประกอบด้วยเมตตา ◆ การปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อพระภิกษุ ในโอกาสต่าง ๆ ➢ ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและสังคม <ul style="list-style-type: none"> ◆ การรักษาศีล ๘ ◆ การเข้าร่วมกิจกรรมและเป็นสมาชิกขององค์กรชาวพุทธ ◆ การเป็นชาวพุทธที่ดี ตามหลักทศเบ็องบน ในทศ ๖ ◆ การปฏิบัติตนที่เหมาะสมในฐานะผู้ปกครอง และ ผู้อยู่ในปกครอง ตามหลักทศเบ็องล่าง ในทศ ๖ ◆ การปฏิบัติตนตามหลัก ปฏิสังขาร๒ ◆ หน้าที่และบทบาทของอุบาสก อุบาสิกาที่มีต่อสังคมไทยในปัจจุบัน ◆ การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ตามหลักทศเบ็องหลัง ในทศ ๖ ◆ การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ และโลก

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๒. ปฏิบัติตนถูกต้องตามศาสนพิธีพิธีกรรมตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ➢ ประเภทของศาสนพิธีในพระพุทธศาสนา <ul style="list-style-type: none"> ◆ ศาสนพิธีเนื่องด้วยพุทธบัญญัติ เช่น พิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ พิธีเวียนเทียน ถวายสังฆทาน ถวายผ้าอาบน้ำฝน พิธีทอดกฐิน พิธีปวารณา เป็นต้น ◆ ศาสนพิธีที่นำพระพุทธศาสนา เข้าไปเกี่ยวเนื่อง เช่น การทำบุญเลี้ยงพระในโอกาสต่างๆ ➢ ความหมาย ความสำคัญ คติธรรม ในพิธีกรรม บทสวดมนต์ของนักเรียน งานพิธี คุณค่าและประโยชน์ ➢ พิธีบรรพชาอุปสมบท คุณสมบัติของผู้ขอ บรรพชาอุปสมบท เครื่องอัฐบริขารประโยชน์ของการ บรรพชาอุปสมบท ➢ บุญพิธี ทานพิธี กุศลพิธี ➢ คุณค่าและประโยชน์ของศาสนพิธี
	๓. แสดงตนเป็นพุทธมามกะหรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ➢ การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ <ul style="list-style-type: none"> ◆ ชั้นเตรียมการ ◆ ชั้นพิธีการ
	๔. วิเคราะห์หลักธรรม คติธรรมที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางศาสนา และเทศกาลที่สำคัญของศาสนาที่ตนนับถือ และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ หลักธรรม/คติธรรมที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญ และเทศกาลที่สำคัญในพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น ◆ การปฏิบัติตนที่ถูกต้องในวันสำคัญ และเทศกาลที่สำคัญในพระพุทธศาสนา หรือศาสนาอื่น
	๕. สัมมนาและเสนอแนะแนวทางในการธำรงรักษาศาสนาที่ตนนับถือ อันส่งผลถึงการพัฒนาตน พัฒนาชาติและโลก	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การปกป้อง คุ่มครอง ธำรงรักษาพระพุทธศาสนาของพุทธบริษัทในสังคมไทย ◆ การปลูกจิตสำนึก และการมีส่วนร่วมในสังคมพุทธ

สาระที่ ๒   หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๔-ม.๖	๑. วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ และสังคมโลก	<ul style="list-style-type: none"> ◆ กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมสัญญา เช่น ซื้อ ขาย ขายฝาก เช่าทรัพย์ เช่าซื้อ กู้ยืมเงิน จำนำ จำนอง ◆ กฎหมายอาญา เช่น ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ◆ กฎหมายอื่นที่สำคัญ เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน กฎหมายการรับราชการทหาร กฎหมายภาษีอากร กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ◆ ข้อตกลงระหว่างประเทศเช่น ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ
	๒. วิเคราะห์ความสำคัญของโครงสร้างทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม	<ul style="list-style-type: none"> ◆ โครงสร้างทางสังคม <ul style="list-style-type: none"> - การจัดระเบียบทางสังคม - สถาบันทางสังคม ◆ การขัดเกลาทางสังคม ◆ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ◆ การแก้ปัญหาและแนวทางการพัฒนาทางสังคม
	๓. ปฏิบัติตนและมีส่วนสนับสนุนให้ผู้อื่นประพฤติปฏิบัติเพื่อเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก	<ul style="list-style-type: none"> ◆ คุณลักษณะพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก เช่น <ul style="list-style-type: none"> - เคารพกฎหมาย และกติกาสังคม - เคารพสิทธิ เสรีภาพของตนเองและบุคคลอื่น - มีเหตุผล รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
		<ul style="list-style-type: none"> - มีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม ชุมชน ประเทศชาติและสังคม - เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง การปกครอง - มีส่วนร่วมในการป้องกัน แก้ไขปัญหา เศรษฐกิจ สังคมการเมืองการปกครอง สิ่งแวดล้อม - มีคุณธรรมจริยธรรม ใช้เป็นตัวกำหนดความคิด

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๔. ประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย และเสนอแนวทางพัฒนา	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมาย ความสำคัญ แนวคิดและหลักการของสิทธิมนุษยชน ◆ บทบาทขององค์การระหว่างประเทศในเวทีโลกที่มีผลต่อประเทศไทย ◆ สาระสำคัญของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ◆ บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ◆ ปัญหาสิทธิมนุษยชนในประเทศ และแนวทางแก้ปัญหาและพัฒนา
	๕. วิเคราะห์ความจำเป็นที่ต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับวัฒนธรรมสากล	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและความสำคัญของวัฒนธรรม ◆ ลักษณะและ ความสำคัญของวัฒนธรรมไทยที่สำคัญ ◆ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ◆ ความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมสากล ◆ แนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยที่ดีงาม ◆ วิธีการเลือกรับวัฒนธรรมสากล

สาระที่ ๒หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๒เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธาและธำรงรักษา ไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๔-ม.๖	๑. วิเคราะห์ปัญหาการเมืองที่สำคัญในประเทศจากแหล่งข้อมูลต่างๆ พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไข	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ปัญหาการเมืองสำคัญที่เกิดขึ้นภายในประเทศ ◆ สถานการณ์การเมืองการปกครองของสังคมไทย และสังคมโลก และการประสานประโยชน์ร่วมกัน ◆ อิทธิพลของระบบการเมืองการปกครองที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
	๒. เสนอแนวทาง ทาการเมืองการปกครองที่นำไปสู่ความเข้าใจ และการประสานประโยชน์ร่วมกันระหว่างประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การประสานประโยชน์ร่วมกันระหว่างประเทศ เช่น การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศต่าง ๆ ◆ การแลกเปลี่ยนเพื่อช่วยเหลือ และส่งเสริมด้านวัฒนธรรม การศึกษา เศรษฐกิจ สังคม

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๓. วิเคราะห์ความสำคัญและ ความจำเป็นที่ ต้องดำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองตามระบอบ ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข <ul style="list-style-type: none"> - รูปแบบของรัฐ - ฐานะและพระราชอำนาจของ พระมหากษัตริย์
	๔. เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการ ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน ที่มีผลต่อ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เช่น การตรวจสอบ โดยองค์กรอิสระ การตรวจสอบโดยประชาชน

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากร ที่มีอยู่จำกัด
ได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิต
อย่างมีดุลยภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๔-ม. ๖	๑. อภิปรายการกำหนดราคาและค่าจ้างใน ระบบเศรษฐกิจ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ระบบเศรษฐกิจของโลกในปัจจุบัน ผลดีและผลเสีย ของระบบเศรษฐกิจแบบต่างๆ ◆ ตลาดและประเภทของตลาด ข้อดีและ ข้อเสียของตลาดประเภทต่าง ๆ ◆ การกำหนดราคาตามอุปสงค์ และอุปทาน การ กำหนดราคาในเชิงกลยุทธ์ที่มีในสังคมไทย ◆ การกำหนดค่าจ้าง กฎหมายที่เกี่ยวข้องและอัตรา ค่าจ้างแรงงานในสังคมไทย ◆ บทบาทของรัฐในการแทรกแซงราคา และการควบคุม ราคาเพื่อการแจกจ่าย และจัดสรรในทางเศรษฐกิจ
	๒. ตระหนักถึงความสำคัญของปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อเศรษฐกิจสังคมของ ประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ของตนเอง และครอบครัว ◆ การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในภาคเกษตร อุตสาหกรรม การค้าและบริการ ◆ ปัญหาการพัฒนาประเทศที่ผ่านมา โดยการศึกษา วิเคราะห์แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมฉบับที่ ผ่านมา ◆ การพัฒนาประเทศที่นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ ในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม ฉบับปัจจุบัน

	๓. ตระหนักถึงความสำคัญของระบบสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับชุมชนและประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วิวัฒนาการของสหกรณ์ในประเทศไทย ◆ ความหมายความสำคัญ และหลักการของระบบสหกรณ์ ◆ ตัวอย่างและประเภทของสหกรณ์ในประเทศไทย ◆ ความสำคัญของระบบสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชนและประเทศ
	๔. วิเคราะห์ปัญหาทางเศรษฐกิจในชุมชนและเสนอแนวทางแก้ไข	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ปัญหาทางเศรษฐกิจในชุมชน ◆ แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน ◆ ตัวอย่างของการรวมกลุ่มที่ประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจของชุมชน

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๔-ม.๖	๑. อธิบายบทบาทของรัฐบาลด้านนโยบายการเงิน การคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ บทบาทของนโยบายการเงินและการคลังของรัฐบาลในด้าน <ul style="list-style-type: none"> - การรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ - การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ - การรักษาดุลการค้าระหว่างประเทศ - การแทรกแซงราคาและการควบคุม ราคา ◆ รายรับและรายจ่ายของรัฐที่มีผลต่องบประมาณหนี้สาธารณะ การพัฒนาทางเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของประชาชน <ul style="list-style-type: none"> - นโยบายการเก็บภาษีประเภทต่าง ๆ และการใช้จ่ายของรัฐ - แนวทางการแก้ปัญหาการว่างงาน ◆ ความหมาย สาเหตุ และผลกระทบที่เกิดจากภาวะทางเศรษฐกิจ เช่น เงินเฟ้อ เงินฝืด ◆ ตัวชี้วัดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เช่น GDP , GNP รายได้เฉลี่ยต่อบุคคล ◆ แนวทางการแก้ปัญหาของนโยบายการเงินการคลัง
	๒. วิเคราะห์ผลกระทบของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีผลต่อสังคมไทย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วิวัฒนาการของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ของไทย ◆ ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจของประเทศ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ ผลกระทบของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจของประเทศที่มีต่อภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ภาคการค้าและบริการ ◆ การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ ◆ บทบาทขององค์กรระหว่างประเทศในเวทีการเงินโลกที่มีผลกับประเทศไทย
	<p>๓. วิเคราะห์ผลดี ผลเสียของความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในรูปแบบต่าง ๆ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ แนวคิดพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศ ◆ บทบาทขององค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่สำคัญในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก เช่น WTO , NAFTA , EU , IMF , ADB , OPEC , FTA , APEC ในระดับต่าง ๆ เขตสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ ◆ ปัจจัยต่าง ๆ ที่นำไปสู่การพึ่งพา การแข่งขัน การขัดแย้ง และการประสานประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ◆ ตัวอย่างเหตุการณ์ที่นำไปสู่การพึ่งพาทางเศรษฐกิจ ◆ ผลกระทบจากการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ◆ ปัจจัยต่าง ๆ ที่นำไปสู่การพึ่งพาการแข่งขัน การขัดแย้ง และการประสานประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ◆ วิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๔ -ม.๖	๑. ตระหนักถึงความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่ปรากฏในหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยและประวัติศาสตร์สากล ◆ ตัวอย่างเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ของสังคมมนุษย์ที่มีปรากฏในหลักฐานทางประวัติศาสตร์ (เชื่อมโยงกับ มฐ. ส ๔.๓) ◆ ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์
	๒. สร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างเป็นระบบ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์ โดยนำเสนอตัวอย่างที่ละเอียดชัดเจน ◆ คุณค่าและประโยชน์ของวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อการศึกษาทางประวัติศาสตร์ ◆ ผลการศึกษาหรือโครงการทางประวัติศาสตร์

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๔-ม.๖	<p>๑.วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโบราณและการติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตกที่มีผลต่อพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของโลก</p> <p>๒. วิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญต่างๆที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง เข้าสู่โลกสมัยปัจจุบัน</p> <p>๓. วิเคราะห์ผลกระทบของการขยายอิทธิพลของประเทศในยุโรปไปยังทวีปอเมริกา แอฟริกาและเอเชีย</p> <p>๔. วิเคราะห์สถานการณ์ของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๑</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ อารยธรรมของโลกยุคโบราณ ได้แก่ อารยธรรมลุ่มแม่น้ำไทกริส-ยูเฟรติสในลุ่มฮวงโห สินธุ และอารยธรรมกรีก-โรมัน ◆ การติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตกและอิทธิพลทางวัฒนธรรมที่มีต่อกันและกัน ◆ เหตุการณ์สำคัญต่างๆที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน เช่นระบอบฟิวดัล การฟื้นฟูศิลปวิทยาการสงครามครูเสด การสำรวจทางทะเล การปฏิรูปศาสนา การปฏิวัติทาง ◆ วิทยาศาสตร์ การปฏิวัติอุตสาหกรรม จักรวรรดินิยม ลัทธิชาตินิยม เป็นต้น ◆ ความร่วมมือ และความขัดแย้งของมนุษยชาติในโลก ◆ สถานการณ์สำคัญของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๑ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - เหตุการณ์ ๑๑ กันยายน ๒๐๐๑(Nine Eleven) - การขาดแคลนทรัพยากร - การก่อการร้าย - ความขัดแย้งทางศาสนาฯลฯ

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทยวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๔ – ม.๖	๑. วิเคราะห์ประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย เช่น แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นมาของชาติไทย อาณาจักรโบราณในดินแดนไทย และอิทธิพลที่มีต่อสังคมไทย ปัจจัยที่มีผลต่อการสถาปนา อาณาจักรไทยในช่วงเวลาต่างๆ สาเหตุและผลของการปฏิรูป ฯลฯ ◆ บทบาทของสถาบันพระมหากษัตริย์ในการพัฒนาชาติไทยในด้านต่างๆ เช่น การป้องกันและรักษาเอกราชของชาติ การสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย ◆ อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตก และตะวันออกที่มีต่อสังคมไทย ◆ ผลงานของบุคคลสำคัญทั้งชาวไทยและต่างประเทศ ที่มีส่วนสร้างสรรค์ วัฒนธรรมไทย และประวัติศาสตร์ไทย ◆ ปัจจัยที่ส่งเสริมความสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทย และวัฒนธรรมไทย ซึ่งมีผลต่อสังคมไทยในยุคปัจจุบัน
	๒. วิเคราะห์ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ต่อชาติไทย	
	๓. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมความสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทย และวัฒนธรรมไทย ซึ่งมีผลต่อสังคมไทยในยุคปัจจุบัน	
	๔. วิเคราะห์ผลงานของบุคคลสำคัญทั้งชาวไทยและต่างประเทศ ที่มีส่วนสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย และประวัติศาสตร์ไทย	
	๕. วางแผนกำหนดแนวทางและการมีส่วนร่วมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมไทย	
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการสร้างสรรค์ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมไทย ◆ วิถีชีวิตของคนไทยในสมัยต่างๆ ◆ การสืบทอดและเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมไทย ◆ แนวทางการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ◆ วิธีการมีส่วนร่วมอนุรักษ์ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมไทย

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกันและกัน ในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๔ - ม.๖	๑. วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของพื้นที่ใน ประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆ ของโลก ซึ่งได้รับ อิทธิพลจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพในส่วนต่าง ๆ ของ โลก ◆ การเกิดภูมิสังคมใหม่ของโลก
	๒. วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพซึ่งทำให้เกิดปัญหา หรือภัยพิบัติทางธรรมชาติในประเทศไทยและ ภูมิภาคต่างๆ ของโลก	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ปัญหาทางกายภาพหรือภัยพิบัติทางธรรมชาติในประเทศไทยและภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก
	๓. ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล ตามกระบวนการทาง ภูมิศาสตร์และ นำภูมิสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล ตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์และ นำภูมิสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรคัวัฒนธรรม มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๔ - ม.๖	๑. วิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ กับกิจกรรมของมนุษย์ในการสร้างสรรค์วิถีการ ดำเนินชีวิตของท้องถิ่น ทั้งในประเทศไทยและ ภูมิภาคต่างๆ ของโลก และเห็นความสำคัญของ สิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพในส่วนต่าง ๆ ของ โลก ◆ การเกิดภูมิสังคมใหม่ ๆ ในโลก ◆ วิฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมของประเทศไทยและโลก

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๒. วิเคราะห์สถานการณ์ สาเหตุ และผลกระทบของ การเปลี่ยนแปลง ด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ของประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆ ของ โลก	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สถานการณ์ สาเหตุ และผลกระทบของ การเปลี่ยนแปลง ด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ของประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆ ของ โลก
	๓. ระบุมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหา กฎหมายและ นโยบายด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บทบาท ขององค์การที่เกี่ยวข้อง และการประสานความร่วมมือทั้งในประเทศและระหว่าง ประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหา กฎหมายและ นโยบายด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก บทบาทขององค์การและการประสานความร่วมมือ ทั้งในประเทศและนอกประเทศ กฎหมาย สิ่งแวดล้อม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม
	๔. วิเคราะห์แนวทางและมีส่วนร่วมในการ จัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนา ที่ยั่งยืน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การมีส่วนร่วมในการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนา ที่ยั่งยืน

รายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

รหัสรายวิชาพื้นฐาน

ส๓๑๑๐๑	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๒	ชั่วโมง/สัปดาห์ ๔๐	ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส๓๐๑๐๑	ประวัติศาสตร์	๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๒๐	ชั่วโมง/ภาค	๐.๕ หน่วยกิต
ส๓๑๑๐๒	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๒	ชั่วโมง/สัปดาห์ ๔๐	ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส๓๐๑๐๒	ประวัติศาสตร์	๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๒๐	ชั่วโมง/ภาค	๐.๕ หน่วยกิต
ส๓๒๑๐๑	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๒	ชั่วโมง/สัปดาห์ ๔๐	ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส๓๐๑๐๓	ประวัติศาสตร์	๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๒๐	ชั่วโมง/ภาค	๐.๕ หน่วยกิต
ส๓๒๑๐๒	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๒	ชั่วโมง/สัปดาห์ ๔๐	ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส๓๐๑๐๔	ประวัติศาสตร์	๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๒๐	ชั่วโมง/ภาค	๐.๕ หน่วยกิต
ส๓๓๑๐๑	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๒	ชั่วโมง/สัปดาห์ ๔๐	ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส๓๓๑๐๒	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๒	ชั่วโมง/สัปดาห์ ๔๐	ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต

รหัสรายวิชาเพิ่มเติม

ส๓๑๒๐๔	ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจ	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์	๔๐ ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส๓๑๒๐๖	ประชากรกับคุณภาพชีวิต	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์	๔๐ ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส๓๑๑๐๒	กฎหมายที่ประชาชนต้องรู้	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์	๔๐ ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส๓๑๒๐๕	อารยธรรมเอเชีย	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์	๔๐ ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส๓๑๑๐๑	พระพุทธศาสนา ๑	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์	๔๐ ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส๓๑๒๐๒	พระพุทธศาสนา ๒	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์	๔๐ ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส๓๐๒๓๒	ปรัชญาและทฤษฎีการเมืองเบื้องต้น	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์	๔๐ ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส๓๐๒๒๑	กฎหมายเบื้องต้น	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์	๔๐ ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส๓๐๒๒๒	ประชากรศาสตร์	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์	๔๐ ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส๓๐๒๒๔	การปกครองของไทย	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์	๔๐ ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส๓๐๒๓๐	ไทยกับประชาคมโลก	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์	๔๐ ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส๓๐๒๒๙	มรดกภูมิปัญญา	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์	๔๐ ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส๓๐๒๓๓	ระบบกฎหมายไทยและต่างประเทศ	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์	๔๐ ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส๓๑๒๐๔	ภูมิศาสตร์กายภาพ	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์	๔๐ ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส๓๑๒๐๒	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์	๔๐ ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส๓๑๒๐๕	เอเชียใต้ในโลกปัจจุบัน	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์	๔๐ ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส๓๑๒๐๖	ประวัติศาสตร์อเมริกา	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์	๔๐ ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต

รหัสรายวิชาเพิ่มเติม (ต่อ)

ส3๓๐๒๐๑	โครงการสังคมฯ	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์	๔๐ ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส3๓๐๒๒๕	รัฐศาสตร์เบื้องต้น	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์	๔๐ ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส3๓๐๒๒๖	สังคมวิทยา	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์	๔๐ ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส3๓๐๒๓๑	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเบื้องต้น	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์	๔๐ ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส3๓๐๒๔๕	อาเซียนศึกษา	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์	๔๐ ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส3๓๐๒๓๔	กฎหมายอาญา	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์	๔๐ ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส3๓๐๒๐๙	โลกศึกษา	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์	๔๐ ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส3๓๐๒๐๔	พลังงานกับสิ่งแวดล้อม	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์	๔๐ ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส3๓๓๒๐๓	ประวัติสังคมและวัฒนธรรมไทย	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์	๔๐ ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส3๓๐๒๐๓	ศาสนาสาภล	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์	๔๐ ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส3๓๐๒๖๓	มรดกโลกตะวันตก	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์	๔๐ ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส3๓๐๒๔๘	เหตุการณ์ปัจจุบัน	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์	๔๐ ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส3๓๐๒๒๗	กฎหมายรัฐธรรมนูญ	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์	๔๐ ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส3๓๐๒๓๕	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์	๔๐ ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส3๓๐๒๓๖	การเมืองการปกครองท้องถิ่นไทย	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์	๔๐ ชั่วโมง/ภาค	๑.๐ หน่วยกิต
ส3๓๐๒๔๓	หน้าที่พลเมือง๑	๑ ชั่วโมง/สัปดาห์	๒๐ ชั่วโมง/ภาค	๐.๕ หน่วยกิต
ส3๓๐๒๔๔	หน้าที่พลเมือง๒	๑ ชั่วโมง/สัปดาห์	๒๐ ชั่วโมง/ภาค	๐.๕ หน่วยกิต
ส3๓๐๒๔๕	หน้าที่พลเมือง๓	๑ ชั่วโมง/สัปดาห์	๒๐ ชั่วโมง/ภาค	๐.๕ หน่วยกิต
ส3๓๐๒๔๖	หน้าที่พลเมือง๔	๑ ชั่วโมง/สัปดาห์	๒๐ ชั่วโมง/ภาค	๐.๕ หน่วยกิต

คำอธิบายรายวิชา และตัวชี้วัด

รายวิชาพื้นฐาน

รายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑

ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ส๓๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษา สืบค้น อธิบาย เปรียบเทียบ วิเคราะห์และอภิปราย ลักษณะของสังคมชมพูทวีปและคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าในฐานะเป็นมนุษย์ผู้ฝึกตนได้อย่างสูงสุดในการตรัสรู้ การก่อตั้ง วิธีการสอนและการเผยแผ่พระพุทธศาสนาตามแนวพุทธจริยา พุทธประวัติด้านการบริหารและการธำรงรักษาศาสนา พระพุทธศาสนามีทฤษฎีและวิธีการที่เป็นสากลและมีข้อปฏิบัติที่ยืดสายกลาง หลักธรรมของพระพุทธศาสนาพระรัตนตรัยหลักธรรมในกรอบอริยสัจ ๔ ประกอบด้วยทุกข์ (ขันธ์ ๕) สมุทัย (หลักกรรม ในเรื่อง นิยาม ๕ และวิตก ๓) นิโรธ (ภาวนา ๔) มรรค (พระสัทธรรม ๓ ปัญญาวิมุตติธรรม ๔ พละ ๕ อุบาสกธรรม ๕) มงคล (สังเคราะห์บุตร สังเคราะห์ภรรยา หรือสามี สันโดษ) พุทธศาสนสุภาษิตในเรื่อง จิตที่ฝึกดีแล้วนำสุขมาให้ บัณฑิตย่อมไม่แสดงอาการขื่นๆ ลงๆ คนที่ไม่ถูกนินทาไม่มีในโลก ฆ่าความโกรธได้ย่อมอยู่เป็นสุข ข้อคิดและแบบอย่างการดำเนินชีวิตจากประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา (พระอัสสชิ พระกสิโคตรมีเถรี พระนางมัลลิกา หมอชิวโกมารภัจ) พุทธศาสนิกชนตัวอย่าง (พระนาคเสน-พระยามิลินท์ สมเด็จพระวันรัต (เฮง เขมจารี)

พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต สุชีพ ปุญญานุภาพ) ชาตก (เวสสันดรชาตก) วิธีการศึกษาและค้นคว้าพระไตรปิฎกตัวอย่างผลที่เกิดจากการทำความดี ความซื่อ ประวัตินิเวศนาของศาสนาอื่นและหลักธรรมสำคัญในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข หลักธรรม คติธรรมที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญและเทศกาลสำคัญในพระพุทธศาสนา การสัมมนาและเสนอแนวทางการธำรงรักษาพระพุทธศาสนาอันส่งผลถึงการพัฒนาตน พัฒนาชาติและโลก

ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาพระรัตนตรัยหลักธรรมในกรอบอริยสัจ ๔ การปฏิบัติตนเป็นชาวพุทธที่ดีต่อพระภิกษุ การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและสังคม ศาสนพิธีเกี่ยวกับพิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ พิธีเวียนเทียน พิธีถวายสังฆทาน พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน พิธีทอดกฐิน พิธีปวารณา การทำบุญเลี้ยงพระในโอกาสต่างๆ วันสำคัญและเทศกาลสำคัญในพระพุทธศาสนาเสนอแนวทางการจัดกิจกรรม ความร่วมมือของทุกศาสนาในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมและตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและของโลก

ศึกษา สืบค้น อธิบาย เปรียบเทียบ วิเคราะห์และอภิปราย เกี่ยวกับกฎหมายแพ่งที่เกี่ยวกับนิติกรรมสัญญา กฎหมายอาญา โครงสร้างทางสังคม การจัดระเบียบทางสังคม สถาบันทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม การเปลี่ยนแปลงทางสังคม การแก้ปัญหาและแนวทางการพัฒนาสังคม

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการทางสังคม กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม

ตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของค่านิยม จริยธรรมที่เป็นตัวกำหนดความเชื่อและพฤติกรรมที่แตกต่างกันของศาสนิกชนศาสนาต่างๆ เพื่อจัดความขัดแย้งและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข เพื่อให้เห็นคุณค่าของประเพณีและวัฒนธรรมไทย สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

รหัสตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ม.๔-๖/๑ , ๔-๖/๒, ๔-๖/๓ , ๔-๖/๔, ๔-๖/๑๓, ๔-๖/๑๔ , ๔-๖/๑๕ , ๔-๖/๑๗ , ๔-๖/๑๘ ,๔-๖/๒๑,
๔-๖/๒๒

ส ๑.๒ ม.๔-๖/๑ , ๔-๖/๒, ๔-๖/๓ , ๔-๖/๔, ๔-๖/๕

ส ๒.๑ ม.๔-๖/๑ , ๔-๖/๒ , ๔-๖/๓

รวมทั้งหมด ๑๙ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ส๓๐๑๐๑ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษาสืบค้น อธิบาย เปรียบเทียบ วิเคราะห์และอภิปราย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ ขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์ คุณค่าและประโยชน์ของวิธีการทาง ประวัติศาสตร์ที่มีต่อการศึกษาด้านประวัติศาสตร์ ประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ตั้งแต่ความเป็นมาของชาติไทย สมัยก่อนอาณาจักรสุโขทัยจนถึงการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ต่อชาติไทย ปัจจัยที่ส่งเสริมการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมไทยซึ่งมีผลต่อสังคมไทยในยุคปัจจุบัน บทบาทของสถาบัน พระมหากษัตริย์ในการพัฒนาชาติไทยในด้านต่างๆ อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกและตะวันออกที่มีต่อสังคมไทย

โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการ ทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่แสดงถึงการ เปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ เกิดความรักความภาคภูมิใจและธำรงความเป็นไทย มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านรัก ชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย มุ่งมั่นในการทำงาน

รหัสตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๔-๖/๑ , ๔-๖/๒

ส ๔.๓ ม.๔-๖/๑ , ๔-๖/๒ , ๔-๖/๓

รวมทั้งหมด ๕ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ส๓๑๑๐๒ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษา สืบค้น อธิบาย เปรียบเทียบ วิเคราะห์และอภิปราย และอภิปรายการกำหนดราคาและค่าจ้างในระบบเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ และบทบาทของรัฐในการแทรกแซงราคาและการควบคุมราคา ระบบเศรษฐกิจของโลกในปัจจุบัน ผลดีและผลเสียของระบบเศรษฐกิจแบบต่างๆ ตลาดและประเภทของตลาด ข้อดีและข้อเสียของตลาดประเภทต่าง ๆ การกำหนดราคาตามอุปสงค์ และอุปทานการกำหนดราคาสินค้าในเชิงกลยุทธ์ที่มีในสังคมไทย การกำหนดค่าจ้าง กฎหมายที่เกี่ยวข้องและอัตราค่าจ้างแรงงานในสังคมไทย บทบาทของรัฐในการแทรกแซงราคา และการควบคุมราคาเพื่อการแจกจ่าย และจัดสรรในทางเศรษฐกิจวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพในประเทศไทยและภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกซึ่งได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ(ประกอบด้วย ๑. ธรณีภาค ๒. บรรยากาศภาค ๓. อุทกภาค ๔. ชีวภาค) ของพื้นที่ในประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆ ของโลกซึ่งได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพที่ส่งผลกระทบต่อภูมิภาค ภูมิภาค และทรัพยากรธรรมชาติ ใช้แผนที่และองค์ประกอบการอ่านแผนที่เฉพาะเรื่องการแปลความหมายรูปถ่ายทางอากาศและภาพจากดาวเทียมการนำภูมิสารสนเทศไปใช้ในชีวิตประจำวัน และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์และนำภูมิสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม

เพื่อให้เห็นคุณค่าของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการสืบค้นข้อมูล มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัย มีจิตสาธารณะ

รหัสตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๔-๖/๑

ส ๕.๑ม.๔-๖/๑ , ม.๔-๖/๓

ส ๕.๒ ม.๔-๖/๓

รวมทั้งหมด ๔ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ส๓๐๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษา สืบค้น อธิบาย เปรียบเทียบ วิเคราะห์และอภิปราย ประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ตั้งแต่ความเป็นมาของชาติไทยสมัยก่อนอาณาจักรสุโขทัยจนถึงการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ความสำคัญผลงานของบุคคลสำคัญทั้งชาวไทยและต่างประเทศที่มีส่วนสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทยและประวัติศาสตร์ไทย ปัจจัยและบุคคลที่ส่งเสริมสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทย และวัฒนธรรมไทยที่มีผลต่อสังคมไทยในปัจจุบัน สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย การกำหนดแนวทางและการมีส่วนร่วมอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมไทย

โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจตระหนักในความสำคัญของการศึกษาประวัติศาสตร์ชาติไทย เกิดความรักความภาคภูมิใจและธำรงความเป็นไทย มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย มุ่งมั่นในการทำงาน

รหัสตัวชี้วัด

ส ๔.๓ม.๔-๖/๑, ม.๔-๖/๒, ม.๔-๖/๓, ๔-๖/๔, ๔-๖/๕

รวมทั้งหมด ๕ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ส๓๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ลักษณะประชาธิปไตยในพระพุทธศาสนา หลักการของพระพุทธศาสนากับหลักวิทยาศาสตร์ การฝึกฝนและพัฒนาตนเอง การพึ่งตนเอง และการมุ่งอิสรภาพในพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าในฐานะเป็นมนุษย์ผู้ฝึกตนได้อย่างสูงสุดในการตรัสรู้ การก่อตั้ง วิธีการสอน และการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

ประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา (พระอนุรุทธเถระ พระองคุลิมาลเถระ พระธัมมทินนาเถรี จิตตคหบดี)

ศาสนิกชนตัวอย่าง (สมเด็จพระนารายณ์มหาราช พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ) พระพรหมมิ่งคลาจารย์ (ปัญญา นันทภิกขุ)) ชาดก (มโหสถชาดก)

ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา พระรัตนตรัย หลักธรรมในกรอบอริยสัจ ๔

ประกอบด้วย ทุกข์ (ขันธ ๕-โลกธรรม ๘) สมุทัย (กรรมนิยาม-กรรม ๑๒ มิจฉาวณิชา ๕) นิโรธ (วิมุตติ ๕) มรรค (อปริหานิยธรรม ๗ ปาปณิกธรรม ๓ ทิฏฐธัมมิกัตถสังวัตตนิยธรรม ๔ โภคอาทิยะ ๕ อริยวัฑฒิ ๕ มงคล ๓๘

(จิตไม่หวั่น จิตไม่เศร้าโศก จิตไม่มัวหมอง จิตเกษม) พุทธศาสนสุภาษิต (คนขยันเอาการเอางาน กระทำเหมาะสม ย่อม

หาทรัพย์ได้ เกิดเป็นคนควรจะพยายามจนกว่าจะประสบความสำเร็จ ความสันโดษเป็นทรัพย์อย่างยิ่ง การเป็นหนี้เป็น

ทุกข์ในโลก) การสังคายนาพระไตรปิฎก ปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีต่อสมาชิกในครอบครัวและสังคม ปฏิบัติตนตามศา

สนพิธี พิธีกรรมของพระพุทธศาสนา (พิธีบรรพชาอุปสมบท บุญพิธี ทานพิธี กุศลพิธี) สวดมนต์แปลและแผ่เมตตา และ

บริหารจิตและเจริญปัญญาภาวนาตามหลักสติปัฏฐาน การพัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบแยกแยะส่วนประกอบ วิธี

คิดแบบวิภาษวาท การสัมมนาและเสนอแนวทางในการธำรงรักษาพระพุทธศาสนา และศาสนาที่ตนนับถือ อันส่งผลถึง

การพัฒนาตน พัฒนาชาติ และโลก หลักธรรมทางศาสนาในการอยู่ร่วมกันอย่าง

สันติสุข

อิทธิพลของสภาพภูมิศาสตร์ซึ่งทำให้เกิดปัญหาทางกายภาพ หรือภัยพิบัติทางธรรมชาติในประเทศไทยและภูมิภาค

ต่างๆ ของโลก การเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ซึ่งได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์ในประเทศไทยและทวีปต่างๆ การ

ประเมินการเปลี่ยนแปลงธรรมชาติในโลกกว่า เป็นผลจากการกระทำของมนุษย์หรือธรรมชาติ สถานการณ์และ

วิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยและโลก มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหา

บทบาทขององค์การและการประสานความร่วมมือ ทั้งในประเทศและนอกประเทศ เกี่ยวกับกฎหมาย

สิ่งแวดล้อม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมใน

ภูมิภาคต่างๆ ของโลก การใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อม ในการสร้างสรรค์วัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ทั้ง

ในประเทศไทยและโลก การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและการดำเนินชีวิตตามแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรและ

สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และ

แก้ปัญหา กระบวนการปฏิบัติ และกระบวนการกลุ่ม

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต นำไปแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองและ

ครอบครัว มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้

มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ เห็นคุณค่าและมีจิตสำนึกในการร่วมมือกันแก้ปัญหาอนุรักษ์

ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม สามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ถ ๑.๑ ม.๔-๖/๒ ม.๔-๖/๖ ม.๔-๖/๗ ม.๔-๖/๘ ม.๔-๖/๑๓ ม.๔-๖/๑๔
ม.๔-๖/๑๕ ม.๔-๖/๑๖ ม.๔-๖/๑๗ ม.๔-๖/๑๘ ม.๔-๖/๑๙ ม.๔-๖/๒๐ ม.๔-๖/๒๑ ม.๔-๖/๒๒

ถ ๑.๒ ม.๔-๖/๑ ม.๔-๖/๒ ม.๔-๖/๓ ม.๔-๖/๔

ถ ๕.๑ ม.๔-๖/๑ ม.๔-๖/๒ ม.๔-๖/๓ ม.๔-๖/๔

ถ ๕.๒ ม.๔-๖/๑ ม.๔-๖/๒ ม.๔-๖/๓ ม.๔-๖/๔ ม.๔-๖/๕

รวม ๒๕ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา สท๐๑๐๓ รายวิชา ประวัติศาสตร์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ ขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์ คุณค่าและประโยชน์ของวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อการศึกษาประวัติศาสตร์สากล ศึกษาอารยธรรมลุ่มแม่น้ำไทกริส – ยูเฟรทีส อารยธรรมลุ่มแม่น้ำไนล์อารยธรรมลุ่มแม่น้ำหวางเหอ อารยธรรมลุ่มแม่น้ำสินธุ และอารยธรรมกรีกอารยธรรมโรมัน อิทธิพลของอารยธรรมการติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตกที่มีผลต่อพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของโลก

โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักในความสำคัญของการศึกษาประวัติศาสตร์สากล มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย มีความรับผิดชอบ

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ม. ๔-๖/๑ ม. ๔-๖/๒

ส ๕.๒ม. ๔-๖/๑

รวม ๓ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ส๓๒๑๐๒ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๒ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ สถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทยและแนวทางการพัฒนา บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ปัญหาการเมืองที่สำคัญในประเทศไทย การเมือง การปกครอง การประสานประโยชน์ร่วมกันระหว่างประเทศ การแลกเปลี่ยนเพื่อช่วยเหลือและส่งเสริมด้านวัฒนธรรม การศึกษา เศรษฐกิจ สังคม ความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตระหนักถึงความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อเศรษฐกิจ สังคมของประเทศ และประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของตนเองและครอบครัว และเห็นความสำคัญในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับปัจจุบัน

อธิบายวิวัฒนาการของสหกรณ์ในประเทศไทย ตระหนักถึงความสำคัญของระบบสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับชุมชนและประเทศ วิเคราะห์ปัญหาทางเศรษฐกิจในชุมชนและเสนอแนวทางแก้ไข

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สามารถนำไปประยุกต์ปฏิบัติในการดำเนินชีวิต รู้จักใช้ทรัพยากร ธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีคุณธรรมจริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

ตัวชี้วัด

ส ๒.๑ ม. ๔-๖/๔

ส ๒.๒ ม. ๔-๖/๑ ม. ๔-๖/๒ ม. ๔-๖/๓ ม. ๔-๖/๔

ส ๓.๑ ม.๔-๖/๒

ส ๓.๑ ม.๔-๖/๓ ม.๔-๖/๔

รวม๘ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ส๓๐๑๐๔ รายวิชา ประวัติศาสตร์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ การติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตกที่มีผลต่อพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของโลก เหตุการณ์สำคัญต่างๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน การขยาย การล่าอาณานิคมของประเทศในยุโรปไปยังทวีปอเมริกา แอฟริกาและเอเชีย และผลกระทบ ความร่วมมือและความขัดแย้งของมนุษยชาติในโลก สถานการณ์สำคัญของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๑

โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักในความสำคัญของการศึกษาประวัติศาสตร์สากล มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย มีความรับผิดชอบ

ตัวชี้วัด

ส ๕.๒

ม. ๕-๖/๒ ม. ๕-๖/๓ ม. ๕-๖/๔

รวม ๓ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ส๓๓๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ภาคเรียนที่ ๑ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ค้นคว้า อธิบาย เปรียบเทียบ อภิปราย วิเคราะห์ และปฏิบัติตามแนวทาง เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา เป็นศาสตร์แห่งการศึกษาเน้นความสัมพันธ์ของเหตุปัจจัยกับวิธีการแก้ปัญหา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด พระพุทธศาสนาในการฝึกตนไม่ให้ประมาท มุ่งประโยชน์และสันติภาพบุคคล สังคมและโลก หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด ความสำคัญของพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับการศึกษาที่สมบูรณ์ การเมือง และสันติภาพ หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือ หลักธรรมในกรอบ อริยสัจ ๔ (จิต, เจตสิก, ธรรมนิยาม (ปฏิจจสมุปบาท), อุปาทาน ๔, นิพพาน, อธิปไตย ๓, สาราณียธรรม ๖, ทศพิธราชธรรม ๑๐, วิปัสสนาญาณ ๙, มงคล ๓๘) ได้แก่ ความเพียรเพียรใจ, ประพฤติพรหมจรรย์, เห็นอริยสัจ, บรรลุนิพพาน พุทธศาสนสุภาษิต ได้แก่ ราชา มุขี มนุสสานิ พระราชาเป็นประมุขของประชาชน, สติ โลกสมิ ชาคโร สติเป็นเครื่องตื่นในโลก, นตถิ สนติปรี สุขี สุขอื่นยิ่งกว่าความสงบไม่มี, นิพพานํ ปรมํ สุขํ นิพพานเป็นสุขอย่างยิ่ง ข้อคิดและแบบอย่าง การดำเนินชีวิตจากประวัติสาวก ชาตก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่าง ได้แก่ พระอานนท์, พระภูทก, จุฬสุภทัต, สุมน มาลาการ มหาชนกชาตกชาตก, พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระโพธิญาณเถร (ชา สุภทฺโท), พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), อนาคติก ธรรมปาละ เชื่อมมั่นต่อผลของการทำความดี ความชั่ว สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ที่ต้องเผชิญ และตัดสินใจเลือกดำเนินการหรือปฏิบัติตนได้ รู้และเข้าใจวิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการสวดมนต์ บริหารจิตและเจริญปัญญา หลักธรรมสำคัญในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของศาสนาอื่น ๆ และชักชวน ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคคลอื่นเห็นความสำคัญของการทำความดี ต่อกัน ได้แก่ หลัก สาราณียธรรม ๖, อธิปไตย ๓ การปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีต่อสาวก สมาชิกในครอบครัว และคนรอบข้าง สัมมนาและเสนอแนะแนวทางในการดำรงรักษาศาสนาที่ตนนับถือ อันส่งผลถึงการพัฒนาตน พัฒนาชาติและโลก ปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ และสังคมโลก วัฒนธรรมไทยและเลือกรับวัฒนธรรมสากล แนวทางทางการเมืองการปกครองที่นำไปสู่ความเข้าใจ และการประสานประโยชน์ร่วมกันระหว่างประเทศ แนวทางและมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

โดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ ประเมิน ข้อมูลข่าวสาร และการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญ สถานการณ์และแก้ปัญหาสืบค้น อภิปราย

เพื่อให้เห็นคุณค่า และตระหนักถึงการมีศรัทธาที่ถูกต้อง ตามหลักคุณธรรมจริยธรรม หลักธรรมไปประพฤติปฏิบัติตนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือไปใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้จะสามารถทำงานอย่างมีคุณค่าต่อชีวิต ดำเนินชีวิตตนอย่างพอเพียงรับผิดชอบต่อธรรมชาติและ ส่วนรวม ตระหนักถึงปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและของโลก ยึดมั่น ศรัทธา และดำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข มีค่านิยมที่ดีงาม เห็นคุณค่า ของประเพณีและวัฒนธรรมไทย สามารถดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติ

ตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ม.๔-๖/๙ ส ๑.๑ ม.๔-๖/๑๐ ส ๑.๑ ม.๔-๖/๑๑ ส ๑.๑ ม.๔-๖/๑๒

ส ๑.๑ ม.๔-๖/๑๓ ส ๑.๑ ม.๔-๖/๑๔ ส ๑.๑ ม.๔-๖/๑๖ ส ๑.๑ ม.๔-๖/๒๐ ส ๑.๑ ม.๔-๖/๒๑

ส ๑.๒ ม.๔-๖/๑ ส ๑.๒ ม.๔-๖/๔ ส ๑.๒ ม.๔-๖/๕ ส ๒.๑ ม.๔-๖/๑ ส ๒.๑ ม.๔-๖/๕

ส ๒.๒ ม.๔-๖/๒ ส ๒.๒ ม.๔-๖/๖

รวมทั้งหมด ๑๖ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ส๓๓๑๐๒ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ภาคเรียนที่ ๒ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

อธิบาย วิเคราะห์ นำเสนอข้อมูล สืบค้นหาความรู้เกี่ยวกับ บทบาทของรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายการเงิน การคลังใน การพัฒนาเศรษฐกิจประเทศ วิเคราะห์ปัญหาทางเศรษฐกิจในชุมชนพร้อมเสนอแนวทางแก้ไข บทบาทรัฐบาล ด้านนโยบายการเงิน การคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจของ ประเทศ ผลกระทบของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจในยุค โลกาภิวัตน์ที่มีผลต่อสังคมไทย ผลดีผลเสียของความ ร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในรูปแบบต่างๆ บอก มาตรการการป้องกันแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งในประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆของโลก องค์กรภายในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ที่ยั่งยืน

โดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ ประเมิน ข้อมูลข่าวสาร และการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม กระบวนการสืบค้น ข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญ สถานการณ์และแก้ปัญหา สืบค้น อภิปราย

ตระหนักถึงผลกระทบของเศรษฐกิจ การเปิดเสรีทางเศรษฐกิจ ผลดีและผลเสียของความร่วมมือทาง เศรษฐกิจระหว่าง ประเทศ และตระหนักถึงความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและระบบสหกรณ์ในการ พัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ มีจิตสำนึกเชื่อมั่น ตระหนักเห็นคุณค่า และมีส่วนร่วมต่อความสัมพันธ์ของ สรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิด การ สร้างสรรค์วัฒนธรรม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด

ส ๓.๒ ม.๔-๖/๑ ส ๓.๒ ม.๔-๖/๒ ส ๓.๒ ม.๔-๖/๓ ส ๕.๑ ม.๔-๖/๓ ส ๕.๑ ม.๔-๖/๔

รวมทั้งหมด ๕ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา และผลการเรียนรู้

รายวิชาเพิ่มเติม

รายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑

ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๑๒๐๔ รายวิชา ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจของมนุษย์ในชั้นปฐมภูมิขั้นทุติยภูมิและขั้นตติยภูมิการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจและสภาวะภูมิศาสตร์ในปัจจุบันวิเคราะห์ลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจรูปแบบการกระจายของกิจกรรมนั้นตลอดจนมลพิษที่เกิดจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจอันส่งผลกระทบต่อประชากรวิเคราะห์สภาพปัญหาทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจในด้านต่างๆ

โดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ ประเมิน ข้อมูลข่าวสาร และการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญ สถานการณ์และแก้ปัญหา สืบค้น อภิปราย

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในอิทธิพลของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจมีความตระหนักถึงปัญหาสภาวะทางภูมิศาสตร์ที่เกิดขึ้นและเห็นความจำเป็นที่จะต้องช่วยกันแก้ไข

ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ความเข้าใจในการศึกษาวิชาภูมิศาสตร์เศรษฐกิจ
๒. มีความรู้ความเข้าใจในความสัมพันธ์ของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจของมนุษย์
๓. มีความรู้ความเข้าใจในอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจชั้นปฐมภูมิเพื่อยังชีพและการค้า
๔. มีความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับความหมายประเภทและปัจจัยที่ส่งเสริมการประกอบกรอุตสาหกรรมได้
๕. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจขั้นตติยภูมิ

รวมทั้งหมด ๕ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๑๒๐๖ รายวิชา ประชากรกับคุณภาพชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ
วัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง

จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจของศึกษาความรู้เบื้องต้นที่เกี่ยวกับประชากรการเปลี่ยนแปลงประชากรและภาวะเหตุการณ์ประชากรในปัจจุบันวิเคราะห์ปัญหาประชากรที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันทั้งในด้านสาเหตุผลกระทบและแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหา

โดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ ประเมิน ข้อมูลข่าวสาร และการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญ สถานการณ์และแก้ปัญหา สืบค้น อภิปราย

เพื่อให้มีความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างประชากรกับคุณภาพชีวิตตลอดจนตระหนักถึงการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชากร

ผลการเรียนรู้

๑. สามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างประชากรทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีต่อคุณภาพชีวิต
๒. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องภาวะประชากรและความสำคัญของภาวะประชากรในแต่ละด้าน
๓. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงประชากรอันได้แก่การเกิดการตายและการย้ายถิ่นตลอดถึงผลสืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงภาวะประชากร
๔. สามารถวิเคราะห์ปัญหาประชากรทั้งสาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้นพร้อมหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว
๕. เพื่อให้ตระหนักถึงการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชากร

รวมทั้งหมด ๕ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๑๑๐๒ รายวิชา กฎหมายที่ประชาชนควรรู้
วัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษาความหมายที่มีลักษณะทั่วไปความสำคัญประเภทและประโยชน์ของกฎหมายศึกษากฎหมายประวัติความเป็นมาของกฎหมายไทยการจัดทำกฎหมายของไทยศึกษากฎหมายพื้นฐานในการปกครองประเทศกฎหมายอาญากฎหมายแพ่งและอื่นๆวิเคราะห์และปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองครอบครัวและสังคมโลก

โดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ ประเมิน ข้อมูลข่าวสาร และการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญ สถานการณ์และแก้ปัญหาสืบค้น อภิปราย

ตระหนักถึงการปฏิบัติตามและมีส่วนร่วมสนับสนุนเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยเป็นพลเมืองดีในระบบประชาธิปไตย

ผลการเรียนรู้

๑. อธิบายความหมายของกฎหมายได้
๒. สรุปที่มาของกฎหมายได้
๓. สรุปลักษณะของกฎหมายไทยได้
๔. อธิบายการจัดทำกฎหมายไทยได้
๕. อธิบายลักษณะกฎหมายอาญาได้
๖. อธิบายลักษณะกฎหมายแพ่งได้
๗. สรุปกฎหมายอื่นๆในชีวิตประจำวันได้

รวมทั้งหมด ๗ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๑๒๐๕ รายวิชา อารยธรรมอาเซียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษาความเจริญที่เกิดจากการสร้างสรรค์ และสั่งสม วัฒนธรรมของมนุษย์ที่ตั้งถิ่นฐาน วิถีชีวิตความเป็นอยู่ ความเจริญในด้านต่างๆ ที่ถูกถ่ายทอด และพัฒนามายาวนาน ในดินแดนเอเชียตั้งแต่สมัยโบราณ จากสังคมหนึ่งมาสู่ สังคมหนึ่ง อีกทั้งวัฒนธรรมทางวัตถุที่เกิดจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และวัฒนธรรมทางจิตใจ รวมทั้งคุณค่า ทางจริยธรรม เพื่อจัดระเบียบทางสังคมให้ผู้คนได้ใช้ชีวิตร่วมกันอย่างสงบสุข อารยธรรมที่สำคัญของเอเชีย ที่ได้ขยาย ไปยังดินแดนทุกมุมโลก เปรียบเสมือนกระจกส่องที่สะท้อนความเป็นมาของคนในแถบเอเชีย และทำให้เข้าใจชาวเอเชีย ในพัฒนาการต่างๆ ที่มีมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มการสืบเสาะหาความรู้ การสืบค้นข้อมูล การอภิปราย กระบวนการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ อารยธรรมอันหลากหลายของเอเชีย ได้ขยายไปยังดินแดนทุกมุมโลก เปรียบเสมือนกระจกส่องที่ สะท้อนความเป็นมาของคนในแถบเอเชีย และทำให้เข้าใจชาวเอเชียในพัฒนาการต่างๆ ที่มีมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

เห็นความสำคัญการศึกษาอารยธรรมเอเชีย จึงมีประโยชน์ทำให้ทราบถึงความพยายามของคนในยุคหนึ่ง ที่ สามารถดำรงชีวิตและเอาชนะอุปสรรคต่างๆ ซึ่งเป็นบทเรียนสำหรับคนรุ่นปัจจุบัน ที่ได้เรียนรู้ และนำมาประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน

ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ เกี่ยวกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดอารยธรรมสำคัญในเอเชียได้แก่อารยธรรมลุ่มแม่น้ำเมโสโปเตเมีย อารยธรรมลุ่มน้ำสินธุ และอารยธรรมลุ่มน้ำฮวงเหอความรู้เกี่ยวกับอารยธรรมต่างๆ ในดินแดน เอเชียเป็นแหล่งกำเนิดอารยธรรมสำคัญของโลก
๒. มีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการในดินแดนเอเชีย ด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคมและ วัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลง อันเนื่องมาจากปัจจัยต่างๆ และผลที่เกิดขึ้น
๓. เห็นความสำคัญของความหลากหลายทางอารยธรรมที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

รวมทั้งหมด ๓ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๑๑๐๑ รายวิชา พระพุทธศาสนา ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง

จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษาวิเคราะห์ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนาพุทธประวัติประวัติพุทธสาวกพุทธสาวิกาทุทธธรรมเพื่อชีวิตและสังคมมงคลชีวิตความรู้เกี่ยวกับพระสงฆ์หน้าที่ชาวพุทธและการปฏิบัติตนต่อพระสงฆ์การอ่านภาษาบาลีพุทธศาสนสุภาษิตคำศัพท์ทางพระพุทธศาสนาพระไตรปิฎกความหมายประโยชน์ของสมาธิฝึกเจริญปัญญาตามหลักปณมสิการมารยาทชาวพุทธศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาสามารถวิเคราะห์และตระหนักในคุณค่าของพระรัตนตรัยและหลักพุทธธรรมน้อมนำหลักธรรมมาปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมรวมทั้งปฏิบัติหน้าที่ชาวพุทธได้อย่างถูกต้อง

โดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ ประเมิน ข้อมูลข่าวสาร และการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญ สถานการณ์และแก้ปัญหา สืบค้น อภิปราย

ตระหนักในคุณค่าของพระรัตนตรัยและหลักพุทธธรรมน้อมนำหลักธรรมมาปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมรวมทั้งปฏิบัติหน้าที่ชาวพุทธได้อย่างถูกต้อง

ผลการเรียนรู้

๑. วิเคราะห์ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับลักษณะสังคมของชมพูทวีปและลักษณะประชาธิปไตยในพระพุทธศาสนา
๒. วิเคราะห์พุทธธรรมประวัติเรื่องสถานะทางสังคมของเจ้าชายสิทธัตถะเหตุผลที่เจ้าชายสิทธัตถะเสด็จออกผนวชศึกษาประวัติของพระอัญญาโกณฑัญญะพระมหาปราชชาติโคตรมีเถรีและพระเจ้าพิมพิสาร
๓. วิเคราะห์พุทธธรรมเพื่อชีวิตและสังคมในเรื่องอุปทานิยธรรม๗ พละ ๔ รวมทั้งมงคลชีวิตในหัวข้อไม่คบคนพาลคบบัณฑิตบูชาผู้ที่ควรบูชาและสดับตรับฟังมาก
๔. อธิบายความรู้เกี่ยวกับพระสงฆ์หน้าที่ชาวพุทธในเรื่องศรัทธา ๔ และการปฏิบัติตนต่อพระสงฆ์
๕. อ่านภาษาบาลีสงกตแบบไทยและแบบบาลีเกี่ยวกับคถาอาราธนาศีลาอาราธนาธรรมอาราธนาพระปริตร
๖. อ่านคาพุทธศาสนสุภาษิต๑ บทคำศัพท์ทางพระพุทธศาสนาโดยเลือกจากเนื้อหาที่เรียน
๗. ความเป็นมาของพระไตรปิฎกและข้อความนำรู้จากพระไตรปิฎก๑ เรื่อง
๘. วิเคราะห์ปัญหาทางจิตของประชาชนในสังคมปัจจุบัน
๙. อธิบายความหมายประโยชน์ของสมาธิปฏิบัติพุทธธานุสติและเจริญปัญญาตามหลักปณมสิการ
๑๐. ปฏิบัติเกี่ยวกับมารยาทชาวพุทธศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

รวมทั้งหมด ๑๐ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๑๒๐๒ รายวิชา พระพุทธศาสนา ๒
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษาวิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาพุทธประวัติ เรื่องการตรัสรู้และการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ประวัติพุทธสาวกชาวพุทธตัวอย่างพระพุทธธรรมเพื่อชีวิตและสังคม มงคลชีวิตหน้าที่ของพระสงฆ์หน้าที่ชาวพุทธในเรื่อง การไปวัดการประกอบพิธีกรรม การปฏิบัติตน การอ่านภาษาบาลีพระไตรปิฎกและข้อความน่ารู้จากพระไตรปิฎก คำศัพท์ทางพระพุทธศาสนาความสัมพันธ์ระหว่างปริยัติปฏิบัติและปฏิเวธการปฏิบัติธัมมานุสสติสังฆานุสสติการเจริญปัญญาตามหลักปณมณสิการมารยาทชาวพุทธ

โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มการสืบเสาะหาความรู้การสืบค้นข้อมูลการอภิปรายกระบวนการคิด วิเคราะห์สังเคราะห์

ตระหนักในคุณค่าของพระรัตนตรัยและหลักพุทธธรรมน้อมนำหลักธรรมมาปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง และสังคมรวมทั้งปฏิบัติหน้าที่ชาวพุทธได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ผลการเรียนรู้

๑. วิเคราะห์สาระและความสำคัญของพระพุทธศาสนาในด้านทฤษฎีและวิธีการที่เป็นสากลและมีข้อปฏิบัติที่ยึดทางสายกลาง
๒. วิเคราะห์พุทธประวัติ เรื่องการตรัสรู้และการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ศึกษาประวัติพระปฐมมณฑลนันทบุรี พระอุบลวรรณเถรีพระเจ้าอาชาตศัตรู
๓. วิเคราะห์พระพุทธธรรมเพื่อชีวิตและสังคมในเรื่องอารยวัฑฒิ ๕ สาราณียธรรม ๖ รวมทั้งมงคลชีวิตในหัวข้อขานาญในวิชาชีพมีระเบียบวินัยดีกล่าววาจาดีและทำงานไม่คั่งค้างสับสน
๔. อธิบายหน้าที่ของพระสงฆ์ในการศึกษาปฏิบัติเผยแผ่พระพุทธศาสนาหน้าที่ชาวพุทธในเรื่องการไปวัดการประกอบพิธีกรรมในโอกาสต่างๆและการปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อพระสงฆ์
๕. อ่านภาษาบาลีเกี่ยวกับศีล ๕ และศีล ๘ และศีล ๑๐ และอ่านพุทธศาสนสุภาษิต ๑ บท
๖. อธิบายเรื่องการถ่ายทอดพระไตรปิฎกจนถึงจารึกเป็นลายลักษณ์อักษรและข้อความน่ารู้จากพระไตรปิฎก ๑ เรื่อง
๗. อธิบายคำศัพท์ทางพระพุทธศาสนาโดยเลือกจากเนื้อหาที่เรียน
๘. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปริยัติปฏิบัติและปฏิเวธ
๙. อธิบายการปฏิบัติธัมมานุสสติสังฆานุสสติและเจริญปัญญาตามหลักปณมณสิการ
๑๐. อธิบายการปฏิบัติเกี่ยวกับมารยาทชาวพุทธศาสนาพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

รวมทั้งหมด ๑๐ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๐๒๓๒ รายวิชา ปรัชญาและทฤษฎีการเมืองเบื้องต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง

จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษาแนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการศึกษาปรัชญาการเมืองความสูงสุดแห่งศาสตร์ทางการเมืองปรัชญาการเมืองยุคกรีกโบราณยุคกลางและสมัยใหม่ เสรีภาพกับสัญญาประชาคมสังคมการเมืองกับปัญหาความเปลี่ยนแปลง ปรัชญาศาสนากับสังคมปัจจุบัน การศึกษาวิเคราะห์ความคิดทางการเมืองไทยโดยเน้นคุณธรรมจริยธรรมทางการเมือง การปกครอง

โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มการสืบเสาะหาความรู้การสืบค้นข้อมูลการอภิปรายกระบวนการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์

เห็นความสำคัญของการนำความรู้และปรัชญาการเมืองและศาสนามาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและประเทศชาติ

ผลการเรียนรู้

๑. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับปรัชญาและทฤษฎีการเมือง
๒. ปรัชญาและทฤษฎีการเมืองยุคกรีก
๓. ปรัชญาและทฤษฎีการเมืองยุคโรมัน
๔. ปรัชญาและทฤษฎีการเมืองยุคกลาง
๕. ปรัชญาและทฤษฎีการเมืองยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการ/ยุคภูมิปัญญา
๖. ปรัชญาและทฤษฎีการเมืองยุคสมัยใหม่
๗. องค์อิทธิพลกับสังคมการเมือง - ทฤษฎีการเมืองของโฮมัสฮอบส์
๘. กำเนิดลัทธิเสรีนิยมประชาธิปไตยสมัยใหม่ - ทฤษฎีการเมืองของจอห์นล๊อค
๙. เสรีภาพกับสัญญาประชาคม - ทฤษฎีการเมืองของฌองฌาคส์รุสโซ
๑๐. สังคมการเมืองกับปัญหาความเปลี่ยนแปลงช่วงการปฏิวัติฝรั่งเศส - ทฤษฎีการเมืองของเฮ็อดมันเบอร์ก
๑๑. ทฤษฎีการเมืองของเฮเกล
๑๒. ทฤษฎีการเมืองปฏิวัติสังคมนิยม

รวมทั้งหมด ๑๒ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๐๒๒๑ รายวิชา กฎหมายเบื้องต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษาค้นคว้าความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายในเรื่องความหมาย ความสำคัญที่มาและประเภทของกฎหมาย กฎหมายในเรื่องวิวัฒนาการ การจัดทำ การบังคับใช้ และการยกเลิกกฎหมายหลักในการปกครองประเทศ หลักกฎหมายแพ่ง กฎหมายอาญา และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ปัญหาการใช้กฎหมายในสังคมไทย เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจกฎหมายหลักที่ใช้ในการปกครองประเทศ

โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่ม การสืบเสาะหาความรู้ การสืบค้นข้อมูล การอภิปราย กระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์

เห็นความจำเป็นที่จะต้องรู้กฎหมาย และปฏิบัติตามกฎหมาย และเป็นพื้นฐานในการเรียนระดับสูงต่อไป

ผลการเรียนรู้

- มีความรู้ความเข้าใจกฎหมายหลักที่ใช้ในการปกครองประเทศ กฎหมายที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน
เห็นความจำเป็นที่จะต้องรู้กฎหมาย และปฏิบัติตามกฎหมาย
- มีความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน

รวมทั้งหมด ๒ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๐๒๒๒ รายวิชา ประชากรศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษาความหมายและประวัติความเป็นมาของประชากรศึกษาภาวะประชากรได้แก่องค์ประกอบการขยายตัวของประชากรการเปลี่ยนแปลงประชากรวิเคราะห์ถึงผลของการเปลี่ยนแปลงประชากรที่มีต่อเศรษฐกิจการเมืองการปกครองการศึกษาสาธารณสุขทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศึกษานโยบายประชากรของประเทศไทยแนวทางการป้องกันและการแก้ไขปัญหาประชากรในระดับบุคคลครอบครัวชุมชนและประเทศชาติ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในความสำคัญของภาวะประชากร

โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มการสืบเสาะหาความรู้การสืบค้นข้อมูลการอภิปรายกระบวนการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์

ตระหนักถึงการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของตนเองสังคมและประเทศชาติ

ผลการเรียนรู้

- สามารถอธิบายหลักการและความสำคัญของภาวะประชากรและสิ่งแวดล้อมได้
- สามารถบอกปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงประชากรได้
- สามารถวิเคราะห์ผลกระทบการเปลี่ยนแปลงประชากรต่อปัญหาต่างๆพร้อมเสนอแนะแนวทางป้องกันและแก้ไขได้
- บอกแนวทางปฏิบัติตนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาประชากรให้เหมาะสมกับตนเองและสังคมได้
- สามารถวิเคราะห์นโยบายประชากรของประเทศไทยและนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้

รวมทั้งหมด ๕ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๐๒๒๔ รายวิชา การปกครองของไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลวิเคราะห์อภิปรายประวัติความเป็นมาของการปกครองของไทยรูปแบบและอำนาจหน้าที่ของรัฐสภา รัฐบาล และศาล เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจระบบการปกครองของไทยตระหนักบทบาทหน้าที่ของตน และมีส่วนร่วมในการส่งเสริมระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และเป็นพื้นฐานในการเรียนระดับสูงต่อไป การปกครองท้องถิ่นในเรื่องความเป็นมาหลักการวัตถุประสงค์นโยบายรัฐบาลและหัวข้อกำหนดในรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นรูปแบบและอำนาจหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นและแนวโน้มการพัฒนาการปกครองท้องถิ่น เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจระบบการปกครองท้องถิ่น

โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มการสืบเสาะหาความรู้ การสืบค้นข้อมูล การอภิปราย กระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์

เห็นความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น การปกครองท้องถิ่น และให้ความร่วมมือกับองค์กรปกครองท้องถิ่น และเป็นพื้นฐานในการเรียนระดับสูงต่อไป

ผลการเรียนรู้

๑. เข้าใจระบบการเมืองการปกครองของไทยตั้งแต่อดีต-ปัจจุบันยึดมั่นศรัทธาและอำรุงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๒. เข้าใจระบบการปกครองท้องถิ่นเห็นความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น การปกครองท้องถิ่น และให้ความร่วมมือกับองค์กรปกครองท้องถิ่น เข้าใจระบบการปกครองท้องถิ่นเห็นความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น การปกครองท้องถิ่น และให้ความร่วมมือกับองค์กรปกครองท้องถิ่น

รวมทั้งหมด ๒ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๐๒๓๐ รายวิชา ไทยกับประชาคมโลก กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับสังคมโลกภายใต้การเปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาต่างๆ ตั้งแต่ก่อนสมัยใหม่จนถึงสังคมในปัจจุบันและบทบาทของไทยบนเวทีโลกตลอดจนแนวโน้มในอนาคต

โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มการสืบเสาะหาความรู้ การสืบค้นข้อมูล การอภิปราย กระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์

ตระหนักถึงความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและสังคมโลกภายใต้การเปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาต่างๆ

ผลการเรียนรู้

- ทราบและเข้าใจกลไกกระบวนการทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม ในระบบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศปัจจุบัน
- ทราบความเป็นมาและบทบาทขององค์การระหว่างประเทศ
- ตระหนักถึงผลกระทบของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละภูมิภาคของโลกที่มีต่อภูมิภาคอื่นและสังคมโลกโดยรวม
- ทราบและเข้าใจบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลกและผลกระทบของเหตุการณ์ในสังคมโลกที่มีต่อสังคมไทย
- กระตุ้นความสนใจติดตามวิเคราะห์วิจารณ์ และให้ข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหาเหตุการณ์ปัจจุบันในสังคมโลก

รวมทั้งหมด ๕ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๐๒๒๙ รายวิชา มรดกภูมิปัญญาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยวิถีชีวิตของคนไทยในสมัยต่างๆ การสืบทอดและเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมไทยวางแผนกำหนดแนวทางและการมีส่วนร่วมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมไทยและการเลือกรับวัฒนธรรมสากลศึกษาวัฒนธรรมท้องถิ่นแนวทางการมีส่วนร่วมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น

โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มการสืบเสาะหาความรู้การสืบค้นข้อมูลการอภิปรายกระบวนการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์การทำโครงการการศึกษาสถานที่ใช้แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาไทยการนำเสนอผลงานการวางแผนกำหนดแนวทางการมีส่วนร่วมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

มีค่านิยมที่พึงามต่อวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทยและท้องถิ่นที่เป็นมรดกสืบทอดถึงปัจจุบันเห็นความสำคัญภูมิปัญญาในคุณค่าของภูมิปัญญาไทยและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

๑. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมการสร้างสรรค์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาที่มีผลต่อสังคมไทยในปัจจุบันได้
๒. อธิบายความหมายของภูมิปัญญาไทยลักษณะความสำคัญประเภทของภูมิปัญญาไทย
๓. นำความรู้เรื่องวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
๔. บอกแนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยที่ถูกต้องและเหมาะสมได้
๕. ยกตัวอย่างบุคคลที่ส่งเสริมการสร้างสรรค์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยได้
๖. วิเคราะห์ผลงานของบุคคลสำคัญที่ส่งเสริมการสร้างสรรค์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยได้
๗. อธิบายลักษณะการสืบทอดและการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมไทยได้
๘. วิเคราะห์ลักษณะวัฒนธรรมของสังคมไทยที่ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตก

รวมทั้งหมด ๘ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๐๒๓๓ รายวิชาระบบกฎหมายไทยและต่างประเทศ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี วิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของระบบกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศ ในเชิงประวัติศาสตร์และเชิงเปรียบเทียบ สกฤตกฎหมายโรมานอ-เยอรมนิก ระบบกฎหมายของแพนดิกตา กอนสแตนติโนเปิล สกฤตกฎหมายคอมมอน ลอว์ ระบบกฎหมายแองโกล-อเมริกัน สกฤตกฎหมายสังคมนิยม สกฤตกฎหมายศาสนาและประเพณีนิยมระบบกฎหมายจีนและญี่ปุ่น ระบบกฎหมายของประเทศอาเซียน ระบบกฎหมายไทยก่อนสมัยราชกาลที่ ๕ การปฏิรูประบบกฎหมายไทย สมัยราชกาลที่ ๕ ระบบกฎหมายไทยปัจจุบันกฎหมายไทยเปรียบเทียบกับกฎหมายประเทศอื่นในสกฤตกฎหมายโรมานอ-เยอรมนิกกฎหมายไทยเปรียบเทียบกับกฎหมายประเทศอื่นในสกฤตกฎหมายคอมมอน ลอว์ แนวโน้มของระบบกฎหมายต่างๆในอนาคต

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการปฏิบัติ และกระบวนการกลุ่ม

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ในหลักการ ความเป็นมา วัฒนธรรมของระบบกฎหมาย สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต นำไปแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองและครอบครัว มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านการรู้จักสิทธิและหน้าที่ การปฏิบัติตามกฎหมาย มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน เห็นคุณค่าและมีจิตสำนึกในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดี

ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี วิวัฒนาการของประวัติศาสตร์กฎหมาย ทั้งกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศ
๒. สามารถรวบรวม ศึกษาวิเคราะห์ อภิปราย และสรุปประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์กฎหมาย และสามารถนำความรู้ความเข้าใจที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมได้
๓. สามารถนำเสนอประเด็นด้านประวัติศาสตร์กฎหมายทั้งไทยและต่างประเทศได้อย่างถูกต้องและครอบคลุม
๔. สามารถเรียนรู้และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกของสังคม
๕. เห็นความสำคัญของประวัติศาสตร์กฎหมายไทยและต่างประเทศ รวมถึงสามารถนำสู่การปฏิบัติงานด้านกฎหมายโดยคำนึงถึงความถูกต้อง คุณธรรม และจริยธรรมในวิชาชีพ

รวมทั้งหมด ๕ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๒๒๐๔ รายวิชา ภูมิศาสตร์กายภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษาและใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ วิเคราะห์อิทธิพลของสภาพภูมิศาสตร์ซึ่งทำให้เกิดปัญหาทางกายภาพ หรือ ภัยพิบัติทางธรรมชาติในประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆของโลก วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ซึ่งได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์ในประเทศไทยและทวีปต่างๆ ประเมินการเปลี่ยนแปลงธรรมชาติในโลกว่าเป็นผลมาจากการกระทำของมนุษย์หรือธรรมชาติ วิเคราะห์ สถานการณ์และวิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยและโลก ระบุมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหา บทบาทขององค์กรและการประสานความร่วมมือทั้งในประเทศและนอกประเทศเกี่ยวกับกฎหมายสิ่งแวดล้อม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระบุแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคต่างๆของโลก อธิบายการใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมในการสร้างสรรค์วัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ทั้งในประเทศไทยและโลก

โดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ด้วยการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่และ การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย การยกกรณีศึกษาร่วมกัน วิเคราะห์ สาเหตุ ผลกระทบและเสนอแนวทางในการป้องกันแก้ไขและพัฒนา เพื่อพัฒนา ความสามารถในการคิด การแก้ปัญหา การสื่อสาร การใช้ทักษะชีวิตและการใช้ เทคโนโลยี

มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและการดำเนินชีวิต ตามแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ปลูกฝังและส่งเสริมความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และความเป็นไทย การมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่น ในการทำงาน อยู่อย่างพอเพียง มีความซื่อสัตย์ จิตสาธารณะ

ผลการเรียนรู้

1. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลภูมิสารสนเทศมีประสิทธิภาพ
2. สามารถวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์เชิงภูมิศาสตร์ของโลกและอิทธิพลของสภาพภูมิศาสตร์ซึ่งทำให้เกิดปัญหาทางกายภาพหรือภัยพิบัติทางธรรมชาติในประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆของโลก
3. สามารถวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ซึ่งได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์ในประเทศไทยและทวีปต่างๆตลอดจนประเมินการเปลี่ยนแปลงธรรมชาติในโลกว่าเป็นผลมาจากการกระทำของมนุษย์หรือธรรมชาติ
4. สามารถวิเคราะห์สถานการณ์และวิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยและโลกตลอดจนระบุมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาบทบาทขององค์กรและการประสานความร่วมมือทั้งในประเทศและนอกประเทศเกี่ยวกับกฎหมายสิ่งแวดล้อมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
5. อธิบายการใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมในการสร้างสรรค์วัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นทั้งในประเทศไทยและโลก
6. เสนอแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคต่างๆของโลกมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและการดำเนินชีวิตตามแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

รวมทั้งหมด ๖ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๒๒๐๒ รายวิชาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

นโยบายการเงินการคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจประเทศปัญหาทางเศรษฐกิจในชุมชนพร้อมเสนอแนวทางแก้ไขบทบาท
รัฐบาลด้านนโยบายการเงินการคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยการพัฒนาเศรษฐกิจและแผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ความสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมผลดีผลเสียของความร่วมมือทางเศรษฐกิจ
ระหว่างประเทศในรูปแบบต่างๆ ระบบเศรษฐกิจการผลิตการบริโภคการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจ สามารถนำไป
ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

โดยใช้กระบวนการกลุ่ม การสืบค้น การสัมภาษณ์ การอภิปรายผลและวิเคราะห์ปัญหาผลกระทบ
ของเศรษฐกิจ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตระหนักถึงความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและระบบสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน
และประเทศ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ผลการเรียนรู้

- ผู้เรียนได้เรียนรู้และศึกษาหลักเศรษฐศาสตร์กิจกรรมพื้นฐานทางเศรษฐกิจการพัฒนาเศรษฐกิจ
ในระดับต่าง ๆ
- ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมให้มีการดำรงชีวิต เป็นพลเมืองดีมีคุณธรรมจริยธรรมมีนิสัยที่ดีในการบริโภค
และสามารถนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน
- ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของตนเอง สามารถแสวงหาความรู้
จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในสังคมได้ตลอดชีวิต
- ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งมีศักยภาพ
- นำความรู้ไปศึกษาต่อในชั้นสูงตามความประสงค์ได้

รวมทั้งหมด ๕ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๐๒๘๕ รายวิชา อาเซียนศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ ภูมิภาคเอเชียใต้ตั้งแต่ ค.ศ.๑๙๔๗ จนถึงปัจจุบัน โดยวิเคราะห์ปัญหาสำคัญที่ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคประสพหลังได้เอกราชพัฒนาการทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของประเทศในเอเชียใต้ ประเทศอินเดียภายใต้ การปกครองของอังกฤษ ขบวนการชาตินิยม ปัญหาการแบ่งกลุ่มชน การเรียกร้องเอกราช กำเนิดของ ปากีสถาน บังกลาเทศ และศรีลังกา ปัญหาและอุปสรรคของประเทศต่าง ๆ ภายหลังเอกราชความสัมพันธ์และความขัดแย้งระหว่างอินเดียและปากีสถานด้านการเมือง ศาสนา และวัฒนธรรม บทบาท และการดำเนินนโยบายของผู้นำประเทศในเอเชียใต้ในปัจจุบัน บทบาทของอินเดีย กับมหาอำนาจ และประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียใต้ปัจจุบัน โดยใช้กระบวนการกลุ่ม การสืบค้น การสัมภาษณ์ การอภิปรายผลปัญหาและพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้ ตระหนักถึงความสำคัญพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียใต้ที่มีผลต่อประเทศไทยและสังคมโลก เห็นคุณค่าของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ยอมรับในความแตกต่างหลากหลายและมีค่านิยมความเป็นพลโลก

ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ความเข้าใจในพัฒนาการทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมของประเทศในเอเชียใต้
๒. วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในภูมิภาคเอเชียใต้ ความสัมพันธ์บทบาทของประเทศเอเชียใต้กับประเทศมหาอำนาจและความสัมพันธ์กับประเทศต่างๆ
๓. เห็นคุณค่าของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ยอมรับในความแตกต่างหลากหลาย และมีค่านิยมความเป็นพลโลก

รวมทั้งหมด ๓ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๒๒๐๖ รายวิชา ประวัติศาสตร์อเมริกา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษาประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกาโดยสังเขป โดยเน้นตั้งแต่ยุคที่มีการปฏิวัติอุตสาหกรรมและการขยายถิ่นฐานไปสู่ฝั่งตะวันตก ปัจจัยที่ส่งผลให้สหรัฐอเมริกาเป็นชาติมหาอำนาจ บทบาทของสหรัฐอเมริกาในภูมิภาคต่างๆของโลก ความสัมพันธ์กับประเทศไทย และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อให้มีความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การสร้างชาติให้ทันสมัย และตระหนักในบทบาทของ สหรัฐอเมริกา

โดยใช้กระบวนการกลุ่ม การสืบค้น การสัมภาษณ์ การอภิปรายผลปัญหาและพัฒนาการของสหรัฐอเมริกา

ตระหนักถึงความสำคัญพัฒนาการของสหรัฐอเมริกาที่มีผลต่อประเทศไทยและสังคมโลก เห็นคุณค่าของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ยอมรับในความแตกต่างหลากหลายและมีค่านิยมความเป็นพลโลก

ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพสหรัฐอเมริกา และชนพื้นเมืองดั้งเดิมสหรัฐอเมริกา
๒. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโลกใหม่ การตั้งถิ่นฐานของชาวยุโรป และการประกาศอิสรภาพของชาวอาณานิคม
๓. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดรูปแบบการปกครองของสหรัฐอเมริกาในระยะแรก
๔. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกรขยายดินแดนของสหรัฐอเมริกาไปทางตะวันตก จนถึงมหาสมุทรแปซิฟิก
๕. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสงครามกลางเมืองในสหรัฐอเมริกา
๖. มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการปฏิวัติเศรษฐกิจ และอุตสาหกรรมของสหรัฐอเมริกา
๗. มีความรู้ ความเข้าใจ บทบาทของสหรัฐอเมริกาในการก้าวไปสู่ความเป็นชาติมหาอำนาจ
๘. มีความรู้ ความเข้าใจ บทบาทของสหรัฐอเมริกาในการเป็นผู้นำประเทศฝ่ายเสรีประชาธิปไตย และ ความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐอเมริกากับประเทศไทย

รวมทั้งหมด ๙ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๐๒๐๑ รายวิชา โครงการสังคมศึกษาฯ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ อภิปราย ความหมาย ความสำคัญ องค์ประกอบของ โครงการงาน เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการสังคมศึกษา

ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ อภิปราย การเลือกหัวข้อ ตัวแปร สถิติ ขั้นตอนการจัดทำโครงการ และจัดทำนำเสนอโครงการสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตลอดจนเกิดทักษะกระบวนการคิด การสืบค้น การเขียน การทำงานร่วมกัน

เห็นคุณค่าของการจัดทำโครงการและสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ การรู้จักการแก้ปัญหาและความภาคภูมิใจในการทำงานของตน

ผลการเรียนรู้

๑. เข้าใจ สืบค้น วิเคราะห์ความหมายความสำคัญ องค์ประกอบ ประเภทของโครงการ
๒. เข้าใจ สืบค้น วิเคราะห์ความหมายความสำคัญ องค์ประกอบ ประเภทของโครงการสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
๓. เข้าใจ ตั้งประเด็นหัวข้อที่จะศึกษา ค้นคว้าอย่างเหมาะสม
๕. เสนอเค้าโครงของโครงการตามหัวข้อที่ต้องการค้นคว้าได้อย่างเหมาะสม
๖. เข้าใจวิธีและเทคนิคการนำเสนอโครงการ
๗. จัดทำและนำเสนอโครงการที่ค้นคว้าได้อย่างเหมาะสมและมีเหตุผลตามหัวข้อที่กำหนด

รวมทั้งหมด ๗ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๐๒๘๕ รายวิชา อาเซียนศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกำเนิดสมาคมอาสา พัฒนาการของอาเซียนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ข้อมูลของ ประเทศสมาชิกอาเซียน โครงสร้างองค์กรและกลไกการดำเนินงานของอาเซียน ๓ เสาหลักของประชาคม อาเซียน การเตรียมความพร้อมของอาเซียนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน อุปสรรคในการเข้าสู่ประชาคม อาเซียน บทเรียนจากการรวมกลุ่มเศรษฐกิจของประเทศอื่น บทบาททางการเมือง เศรษฐกิจของอาเซียนในสังคมโลก ปัญหาของอาเซียนและความพยายามแก้ปัญหาต่างๆ

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา

ตระหนักในความสำคัญของการรวมกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน มีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมของสังคมและประเทศชาติในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของประชาคมอาเซียนและอยู่ร่วมกันในสังคมอาเซียนอย่างปกติสุข

ผลการเรียนรู้

๑. อธิบายกำเนิดสมาคมอาสาและ พัฒนาการของอาเซียนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
๒. อธิบายเกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนในด้านต่างๆ โครงสร้างองค์กรและกลไกการดำเนินงานของอาเซียนภายใต้กฎบัตรอาเซียน และประชาคมอาเซียน ๓ เสาหลัก
๓. อธิบายการเตรียมความพร้อมของอาเซียนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
๔. อธิบายลักษณะสำคัญของการดำเนินงานตาม ๓ เสาหลักของประชาคมอาเซียน
๕. วิเคราะห์อุปสรรคในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และแนวทางแก้ไข
๖. วิเคราะห์บทเรียนจากการรวมกลุ่มเศรษฐกิจของประเทศอื่นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาประชาคมอาเซียน
๗. วิเคราะห์บทบาทของอาเซียนในสังคมโลกในด้านต่างๆ ปัญหาของอาเซียน และแนวทางแก้ไข

รวมทั้งหมด ๗ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๐๒๒๕ รายวิชา รัฐศาสตร์เบื้องต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบข่ายและวิธีการศึกษาทางรัฐศาสตร์ ความสัมพันธ์ระหว่างวิชารัฐศาสตร์กับสาขาวิชาอื่น ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชน และระหว่างอำนาจกับกฎหมาย กระบวนการทางการเมือง รัฐบาล รัฐสภา พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ สิทธิและอุดมการณ์ทางการเมืองที่สำคัญ ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและศึกษาต่อ

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา

ตระหนักในความสำคัญของการกระบวนการทางการเมือง มีส่วนร่วมทางการเมือง และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมสังคมอย่างปกติสุข

ผลการเรียนรู้

๑. รู้และเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตวิธีการศึกษาทางรัฐศาสตร์ และความสัมพันธ์ ของวิชารัฐศาสตร์กับสาขาวิชาอื่น
๒. รู้และเข้าใจเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชน และระหว่างอำนาจกับกฎหมาย
๓. รู้และเข้าใจเกี่ยวกับ กระบวนการทางการเมือง รัฐบาล รัฐสภา พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ สิทธิและอุดมการณ์ทางการเมืองที่สำคัญ ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
๔. นักเรียนสามารถนำความรู้ความเข้าใจในเรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตในฐานะพลเมืองของรัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รวมทั้งหมด ๔ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๐๒๒๖ รายวิชา สังคมวิทยา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ เพื่อให้เกิด ความรู้ ความคิด เข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ขอบเขตและประวัติความเป็นมาของสังคมวิทยา สังคมมนุษย์ โครงสร้างทางสังคม การจัดระเบียบทางสังคม ความสัมพันธ์และการกระทำระหว่างกันทางสังคมกลุ่มสังคม สถาบันสังคม ลักษณะทั่วไปของสังคมและวัฒนธรรม ปัญหาสังคมปัจจุบันและแนวทางแก้ไขสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงของสังคมและวัฒนธรรมไทย

โดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ การสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหาสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ

ตระหนักในความสำคัญของสังคมวิทยา มีความสามัคคี มีจิตสำนึกความเป็นไทย จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ผลการเรียนรู้

- นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจเรื่ององค์ความรู้ด้านสังคมศาสตร์
- นักเรียนเข้าใจความหมายของสังคมวิทยา สังคมและวัฒนธรรม กระบวนการทางสังคม
กลุ่ม สังคม การจัดระเบียบทางสังคม สถาบันทางสังคม
- นักเรียนวิเคราะห์ปัญหาสังคมและแนวทางแก้ปัญหา สถานการณ์ความเปลี่ยนแปลง ของสังคม
และวัฒนธรรมไทยในปัจจุบัน

รวมทั้งหมด ๓ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๐๒๓๑ รายวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเบื้องต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญของโลกทั้งในอดีตและปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อมนุษยชาติ วิเคราะห์ปัญหาความขัดแย้งความร่วมมือที่เกิดขึ้นในโลก ในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๑ ตระหนักในปัญหาพื้นฐานสำคัญของโลก และ ผลกระทบแนวทางในการวิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญระหว่างประเทศ

โดยใช้ กระบวนการคิด วิเคราะห์ สืบค้น อภิปราย ประเด็นความสัมพันธ์และความขัดแย้งระหว่างประเทศ

ตระหนักในสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ มีความสามัคคี มีจิตสำนึกความเป็นไทย จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์

ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญของโลกทั้งในอดีตและปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อมนุษยชาติ
๒. สามารถวิเคราะห์ปัญหาความขัดแย้ง ความร่วมมือที่เกิดขึ้นในโลกได้
๓. วิเคราะห์ผลกระทบของการก่อการร้ายระดับประเทศและระดับโลกได้

รวมทั้งหมด ๓ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๐๒๘๕ รายวิชา อาเซียนศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ กำเนิดสมาคมอาสา พัฒนาการของอาเซียนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ข้อมูลของประเทศสมาชิกอาเซียน โครงการองค์กรและกลไกการดำเนินงานของอาเซียน ๓ เสาหลักของประชาคมอาเซียน การเตรียมความพร้อมของอาเซียนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน อุปสรรคในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนบทเรียนจากการรวมกลุ่มเศรษฐกิจของประเทศอื่น บทบาททางการเมือง เศรษฐกิจของอาเซียนในสังคมโลก ปัญหาของอาเซียนและความพยายามแก้ไขปัญหาต่าง ๆ

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ตระหนักในความสำคัญของการรวมกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน มีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมของสังคมและประเทศชาติในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของประชาคมอาเซียนและอยู่ร่วมกันในสังคมอาเซียนอย่างปกติสุข

ผลการเรียนรู้

๑. อธิบายกำเนิดสมาคมอาสาและพัฒนารวมของอาเซียนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
๒. อธิบายเกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนในด้านต่าง ๆ โครงสร้างองค์กรและกลไกการดำเนินงานของอาเซียนภายใต้กฎบัตรอาเซียน และประชาคมอาเซียน ๓ เสาหลัก
๓. อธิบายการเตรียมความพร้อมของอาเซียนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
๔. อธิบายลักษณะสำคัญของการดำเนินงานตาม ๓ เสาหลักของประชาคมอาเซียน
๕. วิเคราะห์อุปสรรคในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และแนวทางแก้ไข
๖. วิเคราะห์บทเรียนจากการรวมกลุ่มเศรษฐกิจของประเทศอื่นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาประชาคมอาเซียน
๗. วิเคราะห์บทบาทของอาเซียนในสังคมโลกในด้านต่าง ๆ ปัญหาของอาเซียน และแนวทางแก้ไข

รวมทั้งหมด ๗ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๐๒๓๔ รายวิชา กฎหมายอาญา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ ความหมาย ที่มา ลักษณะทั่วไป ความสำคัญ และประโยชน์ของกฎหมายอาญา ประวัติความเป็นมาของกฎหมายอาญา การจัดทำและลักษณะสำคัญของกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะการกระทำผิดทางกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ รวมทั้ง ความรับผิดทางกฎหมายอาญา

โดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ สืบค้นข้อมูล อภิปราย กระบวนการกลุ่ม และกระบวนการเผชิญสถานการณ์ และแก้ปัญหา

เพื่อเห็นความสำคัญ ตระหนัก ถึงการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุข ในสังคมไทย สังคมโลก

ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ ความหมาย ลักษณะทั่วไป ความสำคัญและประโยชน์ของกฎหมายอาญา
๒. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ ประวัติความเป็นมากฎหมายอาญา การจัดทำและลักษณะสำคัญ
๓. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ ลักษณะการทำความผิดกฎหมายอาญา

รวมทั้งหมด ๓ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๐๒๐๙ รายวิชา โลกศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

อธิบาย วิเคราะห์แนวคิด หลักการ และสถาบันการมีบทบาทที่เกี่ยวข้องในฐานะสมาชิกของสังคมทั้งในระดับท้องถิ่นประเทศ และระดับโลก ตลอดจนการมีส่วนร่วมรับผิดชอบในฐานะพลเมืองที่ดีของสังคมที่คำนึงถึง สิทธิมนุษยชนและอุดมการณ์ประชาธิปไตยสิทธิมนุษยชน และยึดมั่นในสิทธิ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ธรรมชาติของความขัดแย้ง และเข้าใจว่าความขัดแย้งเป็นอุปสรรคขัดขวางการพัฒนา เข้าในเหตุผลความจำเป็นของการแก้ปัญหาความขัดแย้งและการส่งเสริมความสมานฉันท์ปรองดอง ตระหนักถึงความสำคัญของ ความยุติธรรมหรือความเป็นธรรมทางสังคม มีบทบาทและมีส่วนร่วม ในการสร้างความเท่าเทียมและความเป็นธรรมในสังคมสามารถประเมินสถานการณ์และสภาวะวิกฤติต่างๆที่ปรากฏในระดับโลกและตระหนักถึง ผลกระทบที่มีต่อความรู้สึกนึกคิดเจตคติและค่านิยมของผู้คนที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงความสำคัญและค่านิยม ด้านสิทธิมนุษยชน และความหลากหลายทางเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ สังคม วัฒนธรรม รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพ ตลอดจนผลกระทบของสภาพแวดล้อมที่มีต่อเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม รวมถึงความสัมพันธ์ เชื่อมโยงระหว่างกันของผู้คน ถิ่นฐาน เศรษฐกิจ ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมที่ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และ ความจำเป็นในการจรรโลง รักษาและพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยปราศจากการทำลายโลกเพื่อความอยู่รอดของ ชีวิตในรุ่นต่อไป โดยคำนึงถึงการพัฒนาอย่างยั่งยืน

โดยใช้ กระบวนการคิด วิเคราะห์ ประเมิน ข้อมูลข่าวสาร และการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญ สถานการณ์และแก้ปัญหา

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เพิ่มพูนทักษะ และตระหนักถึงความสำคัญต่อบทบาทและหน้าที่ของ เยาวชน ในการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการอยู่ร่วมกันในฐานะพลเมืองโลก

ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้และความเข้าใจแนวคิดหลักการและสถาบันการมีบทบาทที่เกี่ยวข้องในฐานะสมาชิกของสังคมทั้งในระดับท้องถิ่นประเทศและระดับโลกตลอดจนการมีส่วนร่วมรับผิดชอบในฐานะพลเมืองที่ดีของสังคมที่คำนึงถึงสิทธิมนุษยชนและอุดมการณ์ประชาธิปไตย
๒. มีความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญของความยุติธรรมหรือความเป็นธรรมทางสังคม มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการสร้างความเท่าเทียมและความเป็นธรรมในสังคม
๓. มีความรู้ เข้าใจเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน และยึดมั่นในสิทธิ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
๔. มีความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของความขัดแย้ง และเข้าใจว่าความขัดแย้งเป็นอุปสรรคขัดขวางการพัฒนา เข้าใจเหตุผลความจำเป็นของการแก้ปัญหาความขัดแย้งและการส่งเสริมความสมานฉันท์ปรองดอง
๕. สามารถประเมินสถานการณ์และสภาวะวิกฤติต่างๆที่ปรากฏในระดับโลกและตระหนักถึง ผลกระทบที่มีต่อความรู้สึกนึกคิดเจตคติและค่านิยมของผู้คนที่เกี่ยวข้องโดยคำนึงถึงความสำคัญและค่านิยมด้านสิทธิมนุษยชน
๖. มีความรู้ เข้าใจ และตระหนักในความหลากหลายทางเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ สังคม วัฒนธรรม รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพตลอดจนผลกระทบของสภาพแวดล้อมที่มีต่อเศรษฐกิจสังคม และวัฒนธรรม
๗. ตระหนักถึงความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างกันของผู้คนถิ่นฐาน เศรษฐกิจ ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม

ที่ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

๘. มีความเข้าใจถึงความจำเป็นในการจรรโลง รักษาและพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยปราศจากการทำลายโลก เพื่อความอยู่รอดของชีวิตในรุ่นต่อไป โดยคำนึงถึงการพัฒนาอย่างยั่งยืน

รวมทั้งหมด ๘ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๓๒๐๓ รายวิชา ศาสนาสากล
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษา ศาสนาพราหมณ์ ฮินดู พุทธ คริสต์และอิสลามในเรื่อง ความเป็นมาของ ศาสดา นิกายสำคัญ หลักคำสอน พิธีกรรม และอิทธิพลที่มีต่อการดำเนินชีวิต ความสอดคล้องของหลักคำสอน ทั้ง ๔ ศาสนา เพื่อให้มีความเข้าใจหลักคำสอน ของแต่ละศาสนา ตลอดจนเห็นความสำคัญของศาสนาที่มีต่อการดำเนินชีวิต และเกิดความเข้าใจอันดีระหว่างศาสนิกชนนำหลักคำสอนของศาสนามาใช้ให้เกิดประโยชน์กับตนเองและส่วนรวม

โดยใช้ กระบวนการคิด วิเคราะห์ ประเมิน ข้อมูลข่าวสาร และการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญ สถานการณ์และแก้ปัญหา

ตระหนักถึงความสำคัญของหลักคำสอนของแต่ละศาสนา และเห็นความสำคัญของศาสนาที่มีต่อการดำเนินชีวิต เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างศาสนิกชน และนำหลัก คำสอนของศาสนามาใช้ให้เกิดประโยชน์กับตนเอง และส่วนรวม

ผลการเรียนรู้

๑. นักเรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของศาสนาเกี่ยวกับคำนิยาม มูลเหตุที่เกิดศาสนาประเภท และองค์ประกอบของศาสนา
๒. นักเรียนรู้สามารถค้นประวัติความเป็นมาของศาสนาพราหมณ์ – ฮินดู ในเรื่อง ประวัติความเป็นมา ศาสดา, นิกายสำคัญ, หลักธรรมคำสอนและพิธีกรรมที่สำคัญของศาสนาพราหมณ์ – ฮินดูได้
๓. สามารถสืบค้นประวัติความเป็นมาของศาสนาพุทธในเรื่อง ศาสดา, นิกายสำคัญ, หลักคำสอน และ พิธีกรรมที่สำคัญ
๔. นักเรียนมีความรู้และเข้าใจประวัติความเป็นมาของศาสนาคริสต์ ประวัติศาสดา นิกายสำคัญ หลักธรรมคำสอนและพิธีกรรมที่สำคัญของศาสนาคริสต์ได้
๕. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในประวัติความเป็นมาของศาสนาอิสลาม ประวัติศาสดา นิกายที่สำคัญ หลักคำสอน และพิธีกรรมสำคัญของศาสนาอิสลามได้
๖. วิเคราะห์หลักคำสอนของศาสนาทั้ง ๔ ศาสนา ในด้านความเหมือน หรือความแตกต่างกัน ในบางประการได้
๗. ตระหนักในอิทธิพลของศาสนาที่มีต่อการดำเนินชีวิตของศาสนิกชนในศาสนาทั้ง ๔ ได้

รวมทั้งหมด ๗ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๐๒๐๔ รายวิชา พลังงานกับสิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษาความหมายของพลังงาน พลังงานในรูปแบบต่างๆ แหล่งพลังงาน และความสำคัญของพลังงานที่มีต่อการดำรงชีวิตศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพลังงานกับสิ่งแวดล้อม ความต้องการและการใช้พลังงานในการพัฒนาในด้านต่างๆ วิฤตการณ์ทางพลังงาน นโยบายและแนวโน้มการใช้พลังงานของประเทศไทยศึกษากรณี ตัวอย่างเกี่ยวกับการใช้พลังงานวิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาที่กระทบต่อสิ่งแวดล้อมเสนอแนะแนวทาง ป้องกันและแก้ไขปัญหา

โดยใช้ กระบวนการคิด วิเคราะห์ ประเมิน ข้อมูลข่าวสาร และการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญ สถานการณ์และแก้ปัญหา

ตระหนักในความสำคัญและมีส่วนร่วมใน การอนุรักษ์พลังงานและสามารถตัดสินใจในการเลือกใช้พลังงานด้วยความรับผิดชอบและมีจิตสาธารณะ

ผลการเรียนรู้

๑. รู้ และ เข้าใจ และตระหนักในความสำคัญของพลังงาน
๒. รู้ และ เข้าใจประวัติการใช้พลังงานและการใช้พลังงานในรูปแบบต่างๆ
๓. รู้ และ เข้าใจในเรื่องพลังงานในระบบนิเวศและการใช้พลังงานในระบบนิเวศ
๔. รู้ และ เข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของพลังงานในอาหาร
๕. รู้ และ เข้าใจสถานการณ์พลังงานภายในประเทศและของโลก ตลอดจนตระหนักถึงผลกระทบจากการใช้พลังงาน
๖. รู้ และ เข้าใจวิฤตการณ์พลังงาน ตลอดจนตระหนักถึงผลกระทบจากการใช้พลังงาน
๗. รู้ และ เข้าใจเรื่องการอนุรักษ์พลังงาน และตระหนักถึงปัญหาการใช้พลังงานของประเทศไทย
๘. รู้ และ เข้าใจนโยบายพลังงานของประเทศไทย

รวมทั้งหมด ๘ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๓๒๐๓ รายวิชา ประวัติสังคมและวัฒนธรรมไทยกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

อธิบาย วิเคราะห์ สังคมไทยในเรื่องโครงสร้าง ลักษณะทั่วไป พัฒนาการโดยสังเขป ประวัติความเป็นมาของการศึกษา โดยเน้นการปฏิรูปการศึกษาสมัยรัชกาลที่ ๕ และการขยายตัวทางการศึกษา สมัยรัชกาลที่ ๖ จนถึงปัจจุบัน การเมืองไทยในเรื่อง ลักษณะการปกครอง กฎหมาย การศาล พัฒนาการโดยสังเขป โดยเน้นการปฏิรูปการปกครองสมัยรัชกาลที่ ๕ และการปฏิบัติเปลี่ยนแปลงการปกครองสมัยรัชกาลที่ ๗ จนถึง ปัจจุบัน ศึกษา วิเคราะห์เศรษฐกิจไทยในเรื่อง รูปแบบ พัฒนาการ ผลกระทบที่มีต่อสังคม และวัฒนธรรมไทยโดยเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจ สมัยรัชกาลที่ ๔ จนถึงการพัฒนาเศรษฐกิจ ศิลปวัฒนธรรมไทยในเรื่อง รากฐาน เอกลักษณ์ พัฒนาการโดยสังเขปและแนวโน้ม โดยเน้นอิทธิพลของศาสนาต่าง ๆ โดยเฉพาะพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมและวัฒนธรรมไทย

โดยใช้กระบวนการศึกษา กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ กระบวนการคิดสังเคราะห์ และกระบวนการสร้างความตระหนัก

เห็นคุณค่าในมรดกทางสังคมและ วัฒนธรรม เกิดความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ของชาติ และมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของไทย

ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างสังคมไทย การปฏิรูปการศึกษา ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน
๒. ศึกษาวิเคราะห์พัฒนาการ การเมืองการปกครองที่สำคัญ ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๕ ถึงปัจจุบัน
๓. ศึกษาวิเคราะห์เศรษฐกิจไทยตั้งแต่เริ่มใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจฯจนถึงปัจจุบัน
๔. ศึกษาวิเคราะห์ศิลปวัฒนธรรมไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

รวมทั้งหมด ๔ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๐๒๖๓ รายวิชา มรดกโลกตะวันตก กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

อธิบาย วิเคราะห์เกี่ยวกับ ความหมายประวัติศาสตร์ ลักษณะและข้อจำกัดของประวัติศาสตร์ การแบ่งยุคสมัยของ ประวัติศาสตร์ ศึกษาเกี่ยวกับหลักฐานประวัติศาสตร์ประเภทต่างๆ รวมถึงวิธีการทาง ประวัติศาสตร์ ซึ่งมีลำดับ ขั้นตอน ต่างๆได้แก่ การกำหนดข้อปัญหาและสมมติฐาน การรวบรวมข้อมูลหลักฐาน ประวัติศาสตร์ การ ประเมินค่าหลักฐาน การวิเคราะห์ ตีความหลักฐาน และการนำเสนอข้อมูล อารยธรรมตะวันออก โดยเน้นการศึกษายุคสมัยและศิลปวัฒนธรรมในประวัติศาสตร์จีนและ ประวัติศาสตร์อินเดีย อย่างสังเขป รวมทั้งใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเหตุการณ์สำคัญใน ประวัติศาสตร์จีนและประวัติศาสตร์ อินเดีย ประวัติศาสตร์ของอารยธรรมตะวันตก โดยศึกษาถึงยุคสมัยของอาณาจักรโบราณต่างๆที่ เกี่ยวข้องกับอารย ธรรมตะวันตก เช่น เมโสโปเตเมีย อียิปต์ กรีก โรมัน ประวัติศาสตร์ยุโรปสมัยกลาง การเดินเรือของชาติตะวันตก ยุโรปสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยา ยุโรปสมัยปฏิวัติวิทยาศาสตร์ และยุโรปสมัยปฏิวัติ อุตสาหกรรม ผลกระทบจากการปฏิวัติ อุตสาหกรรม รวมทั้งการวิเคราะห์ถึงสาเหตุในประวัติศาสตร์ ที่ทำให้ชาติตะวันตกมีความเจริญก้าวหน้าในปัจจุบัน โดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ สืบค้น อภิปราย เปรียบเทียบ และวิเคราะห์อารยธรรมตะวันตกสมัย โบราณยุคต่าง ๆ กับอารยธรรมตะวันตกสมัยใหม่ เพื่อให้ทราบถึงพัฒนาการของสังคมโลกปัจจุบันทางด้านภูมิปัญญา การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจและสังคม

ผลการเรียนรู้

๑. สามารถอธิบายความหมาย ลักษณะของประวัติศาสตร์
๒. สามารถอธิบายข้อจำกัดในการศึกษาประวัติศาสตร์ และการจำแนกยุคสมัยทางประวัติศาสตร์
๓. สามารถอธิบายประเภทของหลักฐานประวัติศาสตร์
๔. สามารถอธิบายขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์
๕. สามารถลำดับยุคสมัยและอธิบายศิลปวัฒนธรรมของประวัติศาสตร์จีนอย่างสังเขป
๖. สามารถลำดับวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ในการศึกษาเหตุการณ์ประวัติศาสตร์จีน
๗. สามารถลำดับยุคสมัยและอธิบายศิลปวัฒนธรรมของประวัติศาสตร์อินเดียอย่างสังเขป
๘. สามารถนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ในการศึกษาเหตุการณ์ประวัติศาสตร์อินเดีย
๙. สามารถลำดับยุคสมัยและพัฒนาการของอาณาจักรโบราณที่สัมพันธ์กับอารยธรรมตะวันตก
๑๐. สามารถลำดับเหตุการณ์และยุคสมัยต่างๆของประวัติศาสตร์ตะวันตกอย่างสังเขป

รวมทั้งหมด ๑๐ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๐๒๘๘ รายวิชา เหตุการณ์ปัจจุบัน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

อธิบาย วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความขัดแย้งและภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของกรณีตัวอย่าง เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในสังคมไทยและภูมิภาคต่างๆ ของโลกทางด้านการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของเหตุการณ์และผลกระทบในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศและระดับนานาชาติลักษณะสำคัญของสังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์ที่ส่งผลกระทบต่อทั้งด้านบวกและ ลบต่อสังคมไทยและสังคมโลก

โดยใช้กระบวนการ สร้างความรู้ความเข้าใจ สร้างความตระหนัก คิดอย่างมีวิจารณญาณ การสืบค้นและสร้างองค์ความรู้ กระบวนการกลุ่ม และการเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์

เพื่อให้เกิดความตระหนักในสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความขัดแย้งและภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในสังคมไทยและภูมิภาคต่างๆ ของโลก สังคมโลกยุค โลกาภิวัตน์

ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพการเมืองหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒
๒. มีความรู้ ความเข้าใจและวิเคราะห์สถานการณ์เกี่ยวกับปัญหาสงครามเย็น
๓. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกรณีตัวอย่างความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆ ของโลก ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของเหตุการณ์และผลกระทบตลอดจนเสนอแนวทางในการ แก้ปัญหาความขัดแย้ง
๔. วิเคราะห์บทบาทขององค์การสหประชาชาติในการแก้ปัญหาข้อขัดแย้งและประสานประโยชน์ในจุดต่างๆ ของโลก
๕. วิเคราะห์ปัญหาสิ่งแวดล้อมโลกผลกระทบที่เกิดขึ้นและเสนอแนวทางในการป้องกันแก้ไข
๖. วิเคราะห์ภาวะวิกฤตด้านเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆ ของโลก
๗. ตระหนักถึงสังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์ที่ส่งผลกระทบต่อทั้งด้านบวกและลบต่อสังคมไทยและสังคมโลก รู้จักเผชิญกับปัญหาความขัดแย้งอย่างชาญฉลาด สร้างสรรค์ และเป็นระบบ

รวมทั้งหมด ๗ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๐๒๒๗ รายวิชา กฎหมายรัฐธรรมนูญ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

วิเคราะห์ บทบาทหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ เคารพสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น
หลักการ เจตนารมณ์โครงสร้างและสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับ ปัจจุบัน บทบาทการถ่วงดุล
ของอำนาจอติปไตยจากรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติ ปฏิบัติตามกฎหมาย
คุ้มครองเด็ก กฎหมายการศึกษา กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค กฎหมาย ลิขสิทธิ์ กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันที่
เกี่ยวข้องกับตนเอง

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการ
กลุ่ม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา

เพื่อให้เกิดตระหนักรู้และนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับหลักกฎหมายรัฐธรรมนูญ
มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ซื่อสัตย์สุจริตมีวินัยใฝ่เรียนรู้รักความ
เป็นไทยมีจิตสาธารณะสามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคม ไทยและสังคมโลก

ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างและสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับ
ปัจจุบัน
๒. ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ของพลเมืองดีตามรัฐธรรมนูญกำหนด
๓. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายรัฐธรรมนูญและปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง

รวมทั้งหมด ๓ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๐๒๓๕ รายวิชา กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ ความหมาย ที่มา ลักษณะทั่วไป ความสำคัญ และประโยชน์ของกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประวัติความเป็นมาของกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การจัดทำและลักษณะสำคัญของกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะการกระทำผิดทางกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ รวมทั้ง ความรับผิดชอบทางกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

โดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ สืบค้นข้อมูล อภิปราย กระบวนการกลุ่ม และกระบวนการเผชิญสถานการณ์ และแก้ปัญหา

เพื่อเห็นความสำคัญ ตระหนัก ถึงการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สามารถ ดำเนินชีวิตอย่างสันติสุข ในสังคมไทย สังคมโลก

ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ ความหมาย ลักษณะทั่วไป ความสำคัญและประโยชน์ของกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
๒. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ ประวัติความเป็นมา กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การจัดทำและลักษณะสำคัญ
๓. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ ลักษณะการทำความผิดกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

รวมทั้งหมด ๓ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๐๒๓๖ รายวิชา การปกครองท้องถิ่นไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ
วัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง

จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษา ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเมืองการปกครองท้องถิ่นไทย กระบวนการและสถาบันที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองท้องถิ่นไทย ตามรัฐธรรมนูญไทยฉบับปัจจุบัน เข้าใจเหตุการณ์ทางการเมืองการปกครองท้องถิ่นไทยในปัจจุบัน

โดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ สืบค้นข้อมูล อภิปราย กระบวนการกลุ่ม กระบวนการปฏิบัติและกระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา

เพื่อให้มีความเข้าใจระบบการปกครองท้องถิ่นไทย ตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเองและมีส่วนร่วมในการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ ความหมาย ลักษณะทั่วไป ความสำคัญและประโยชน์การเมืองการปกครองท้องถิ่นไทย
๒. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ ประวัติความเป็นมา และพัฒนาการการเมืองการปกครองท้องถิ่นไทย
๓. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ กระบวนการและสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครองท้องถิ่นไทย ตามรัฐธรรมนูญไทยฉบับปัจจุบัน
๔. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองท้องถิ่นไทย ตระหนักในบทบาทหน้าที่ของคนและมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

รวมทั้งหมด ๔ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๐๒๔๓ รายวิชา หน้าที่พลเมือง๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

มีส่วนร่วมและแนะนำผู้อื่นให้อนุรักษ์และเผยแพร่มารยาทไทยสู่สาธารณะ ในเรื่องการแสดงความเคารพ การสนทนา การแต่งกาย การมีสัมมาคารวะ เห็นคุณค่า อนุรักษ์ สืบสาน ประยุกต์และเผยแพร่ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความอดทน ใฝ่หาความรู้ และตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

ยอมรับในอัตลักษณ์และเคารพความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกัน อย่างสันติ และพึ่งพาซึ่งกันและกันด้วยการเคารพซึ่งกันและกัน ไม่แสดงกิริยาและวาจาดูหมิ่นผู้อื่น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แบ่งปัน ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความอดทน ใฝ่หาความรู้ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง โดยใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสืบเสาะหาความรู้

เพื่อให้ผู้เรียนมีลักษณะที่ดีของคนไทย ภาควินัยใจในความเป็นไทย อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ จัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และมีวินัยในตนเอง

ผลการเรียนรู้

- มีส่วนร่วมและแนะนำผู้อื่นให้อนุรักษ์ และเผยแพร่มารยาทไทยสู่สาธารณะ
- เห็นคุณค่า อนุรักษ์ สืบสาน ประยุกต์ และเผยแพร่ ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย
- ยอมรับในอัตลักษณ์และเคารพความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม
- เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และพึ่งพาซึ่งกันและกัน
- ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

รวมทั้งหมด ๕ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๐๒๔๔ รายวิชา หน้าที่พลเมือง๒
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม และสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ประยูกต์ และเผยแพร่ พระบรมราโชวาท ในเรื่อง การมีระเบียบวินัย ความสามัคคี หลักการทรงงาน ในเรื่องระบอบประชาธิปไตย ไม่ติดตำรา บริการรวมที่จุดเดียว ใช้ธรรมปราบอธรรม และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัย ในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างและส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้อื่นเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ในเรื่อง การเป็นผู้นำ และการเป็นสมาชิกที่ดี การใช้สิทธิและหน้าที่ การใช้เสรีภาพอย่างรับผิดชอบ ความกล้าหาญ ทางจริยธรรม การเสนอแนะทางการแก้ปัญหาสังคมต่อสาธารณะ การติดตามและประเมินข่าวสารทางการเมือง และการรู้เท่าทันสื่อ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ประยูกต์ใช้กระบวนการประชาธิปไตยในการวิพากษ์ประเด็นนโยบายสาธารณะที่ตนสนใจ มีส่วนร่วมและตัดสินใจเลือกตั้งอย่างมีวิจารณญาณ รู้ทันข่าวสารและรู้ทันสื่อคาดการณ์เหตุการณ์ล่วงหน้าบนพื้นฐานของข้อมูล ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง โดยใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสืบเสาะหาความรู้

เพื่อให้ผู้เรียนมีลักษณะที่ดีของคนไทย แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่น ในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครอง มีวิจารณญาณในการเลือกตั้ง และการวิพากษ์นโยบายสาธารณะ

ผลการเรียนรู้

๑. เป็นแบบอย่าง มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม และสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
๒. เป็นแบบอย่าง ประยูกต์และเผยแพร่ พระบรมราโชวาท หลักการทรงงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๓. เป็นแบบอย่างและส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้อื่นเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
๔. ประยูกต์ใช้กระบวนการประชาธิปไตยในการวิพากษ์ประเด็นนโยบายสาธารณะที่ตนสนใจ

๕. มีส่วนร่วมและตัดสินใจเลือกตั้งอย่างมีวิจารณญาณ
๖. รู้ทันข่าวสารและรู้ทันสื่อ
๗. คาดการณ์เหตุการณ์ล่วงหน้าบนพื้นฐานของข้อมูล
๘. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

รวมทั้งหมด ๘ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๐๒๔๕ รายวิชา หน้าที่พลเมือง๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

แสดงออก แนะนำผู้อื่น และยกย่องบุคคลที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละต่อสังคม ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัย
ในตนเอง ในเรื่องใฝ่หาความรู้

มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเมื่อเกิดความขัดแย้งโดยสันติวิธี ด้วยการเจรจาไกล่เกลี่ย การเจรจาต่อรอง การ
ระงับความขัดแย้ง และสร้างเครือข่ายป้องกันปัญหาความขัดแย้ง ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์
สุจริต อดทน และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

โดยใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา
กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ โดยใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเผชิญ
สถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสืบเสาะหาความรู้

เพื่อให้ผู้เรียนมีลักษณะที่ดีของคนไทย ภาคภูมิใจในความเป็นไทย อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ สามารถจัดการ
ความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และมีวินัยในตนเอง

ผลการเรียนรู้

๑. แสดงออก แนะนำผู้อื่น และยกย่องบุคคลที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละ
๒. เป็นแบบอย่าง มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม และสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นใน
ศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
๓. เป็นแบบอย่าง ประยุกต์ และเผยแพร่ พระบรมราชาไมตรี หลักการทรงงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง
๔. มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเมื่อเกิดความขัดแย้งโดยสันติวิธีและสร้างเครือข่ายการป้องกันปัญหาความ
ขัดแย้ง
๕. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

รวมทั้งหมด ๕ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

รหัสวิชา ส๓๐๒๔๖ รายวิชา หน้าที่พลเมือง๔
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม และสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ประยูกต์ และเผยแพร่ พระบรมราโชวาท ในเรื่อง การมีระเบียบวินัย ความสามัคคี หลักการทรงงาน ในเรื่องระบอบประชาธิปไตย ไม่ติดตำรา บริการรวมที่จุดเดียว ใช้ธรรม ปราบอบธรรม และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัย ในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ยอมรับผลที่เกิดจาก การกระทำของตนเอง

ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างและส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้อื่นเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ในเรื่อง การเป็นผู้นำ และการเป็นสมาชิกที่ดี การใช้สิทธิและหน้าที่ การใช้เสรีภาพอย่างรับผิดชอบ ความกล้าหาญ ทางจริยธรรม การเสนอแนวทางการแก้ปัญหาสังคมต่อสาธารณะ การติดตามและประเมินข่าวสารทางการเมือง และการรู้เท่าทันสื่อ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ประยูกต์ใช้กระบวนการประชาธิปไตยในการวิพากษ์ประเด็นนโยบายสาธารณะที่ตนสนใจ มีส่วนร่วมและตัดสินใจเลือกตั้งอย่างมีวิจารณญาณ รู้ทันข่าวสารและรู้ทันสื่อ คาดการณ์เหตุการณ์ล่วงหน้าบนพื้นฐานของข้อมูล ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง โดยใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสืบเสาะหาความรู้

เพื่อให้ผู้เรียนมีลักษณะที่ดีของคนไทย แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่น ในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครอง มีวิจารณญาณในการเลือกตั้ง และการวิพากษ์นโยบายสาธารณะ

ผลการเรียนรู้

1. เป็นแบบอย่างและส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้อื่นเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
2. ประยูกต์ใช้กระบวนการประชาธิปไตยในการวิพากษ์ประเด็นนโยบายสาธารณะที่ตนสนใจ
3. มีส่วนร่วมและตัดสินใจเลือกตั้งอย่างมีวิจารณญาณ
4. รู้ทันข่าวสารและรู้ทันสื่อ
5. คาดการณ์เหตุการณ์ล่วงหน้าบนพื้นฐานของข้อมูล
6. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

รวมทั้งหมด ๖ ผลการเรียนรู้

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัส ส๓๑๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ลำดับ ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
๑	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ ศาสนา	ส ๑.๑ ม.-๔-๖/๑๗ ม.-๔-๖/๑๘ ม.-๔-๖/๒๑ ม.-๔-๖/๒๒	ศาสนาคริสต์ ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ศาสนาอิสลาม และศาสนาสิขี ดังนั้นใน ฐานะที่เป็นคนไทย เราจึงควรเรียนรู้และ ทางความเข้าใจศาสนาอื่น ๆ เพื่อจะอยู่ ร่วมกันได้อย่างสันติ มีความเข้าใจอันดี ระหว่างกัน	๓	๕
๒	พระพุทธ	ส ๑.๑ ม.-๔-๖/๑ ม.-๔-๖/๒ ม.-๔-๖/๓ ม.-๔-๖/๔ ม.-๔-๖/๑๔	พุทธศาสนามีสังฆธรรมที่พระพุทธเจ้าตรัส รู้และนำมาเผยแพร่สั่งสอนประชาชน เป็นหลักความจริงที่แน่นอน เป็นสากล และเป็นหลักปฏิบัติทางสายกลาง ทรง ชี้ให้เห็นว่าชีวิตและโลกนี้เป็นทุกข์หรือมี ปัญหา ปัญหาทุกอย่างที่เกิดขึ้นต้องมี สาเหตุ มนุษย์สามารถแก้ปัญหาด้วย สติปัญญาด้วยการดำเนินไปตามมรรค๘ ซึ่งเป็นทางสายกลางพระพุทธเจ้าเป็น บุคคลที่พร้อมด้วยคุณความดีหลาย ประการ ทรงสั่งสมบุญบารมีมาหลายภพ หลายชาติเพื่อมาเป็นองค์พระพุทธเจ้า การตรัสรู้สังฆธรรมของพระองค์ได้อำนวย ประโยชน์ให้แก่สัตว์โลกทั้งมวล พุทธ สาวก พุทธสาวิกาต่าง ๆ นับเป็น ตัวอย่างที่แสดงให้เห็นถึงคุณค่าในคำ สอนของพุทธศาสนา การศึกษาพุทธ ประวัติ ประวัติพระสาวก ชาดก ตลอดจนพุทธศาสนิกชนตัวอย่างต่างๆ จะสามารถนำมาเป็นแบบอย่างในการ ดำเนินชีวิตได้	๕	๑๐

ลำดับ ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
๓	พระธรรม	ส ๑.๑ ม.-๔-๖/๑๓ ม.-๔-๖/๑๕ ม.-๔-๖/๑๖	หลักธรรมทางพุทธศาสนาที่พระพุทธเจ้าได้ค้นพบแล้วนำมาสั่งสอนมนุษย์เพื่อให้เกิดความสงบสุขในโลก การศึกษาหลักธรรมจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับพุทธศาสนิกชนทุกคนอันควรศึกษาให้เข้าใจถูกต้อง แล้วจึงนำมาปฏิบัติ พระไตรปิฎกเป็นคัมภีร์หลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า ประกอบด้วยพุทธศาสนสุภาษิตสอนใจหลายประการ ล้วนเป็นประโยชน์ในการให้แนวทางในการดำรงชีวิต เป็นเครื่องเตือนสติในการกระทำการใด ๆ ในฐานะที่เป็นพุทธศาสนิกชนจึงควรศึกษาพระไตรปิฎกอันถือได้ว่าเป็นหลักสำคัญของศาสนาเพื่อให้เข้าใจหลักธรรมคำสอนได้ดีขึ้น		
๔	พระสงฆ์	ส ๑.๑ ม.-๔-๖/๑๔	พระพุทธเจ้าเป็นบุคคลที่พร้อมด้วยความดีหลายประการ ทรงสั่งสมบุญบารมีมาหลายภพหลายชาติเพื่อมาเป็นองค์พระพุทธเจ้า การตรัสรู้สัจธรรมของพระองค์ได้อำนวยประโยชน์ให้แก่สัตว์โลกทั้งมวล พุทธสาวก พุทธสาวิกาต่าง ๆ นับเป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นถึงคุณค่าในคำสอนของพุทธศาสนา การศึกษาพุทธประวัติ ประวัติพระสาวก ชาดก ตลอดจนพุทธศาสนิกชนตัวอย่างต่าง ๆ จะสามารถนำมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตได้		

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา/ ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
๕	การปฏิบัติตนเป็น ชาวพุทธที่ดี	ส ๑.๒ ม.-๔-๖/๑ ม.-๔-๖/๒ ม.-๔-๖/๓ ม.-๔-๖/๔ ม.-๔-๖/๕	พุทธศาสนาเป็นศาสนาที่คนไทยส่วนใหญ่นับถือมากที่สุด พระพุทธศาสนาได้เข้ามาผสมกลมกลืนกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทย ความเจริญหรือความเสื่อมของพุทธศาสนาย่อมมีผลกระทบต่อสังคมไทย ดังนั้นในฐานะที่เป็นชาวพุทธจึงควรมีหน้าที่บำรุงพระพุทธศาสนาให้เจริญ ด้วยการหมั่นศึกษาหาความรู้ ปฏิบัติตามหลักธรรม ประเพณีพิธีกรรมทางศาสนา เผยแผ่ศาสนา และปกป้องศาสนา ศาสนพิธี คือ การประกอบพิธีกรรม ศาสนพิธีเหล่านี้ช่วยให้สิ่งที่เป็นแก่นแท้ของศาสนาดำรงอยู่เจริญเติบโตได้ และยังเป็นการรวมน้ำใจ ความรู้สึกนึกคิดเข้ามาสู่ศาสนธรรมเดียวกัน ศาสนพิธีเหล่านี้มีกรรวมอยู่กับวันสำคัญทางศาสนา ดังนั้นเราจึงควรศึกษาวันสำคัญทางศาสนา เพื่อให้สามารถปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม		
๖	สังคมมนุษย์	มาตรฐาน ส๒.๑ ม. ๔-๖ / ๒	มนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่ชอบอาศัยอยู่รวมกัน ต่างพึ่งพาอาศัยกัน สร้างวัฒนธรรมทั้งที่เป็นวัตถุและไม่ใช่วัตถุเพื่อนามาใช้ในชีวิตรประจำวัน และได้พัฒนาจนเป็นครอบครัว ชุมชน เมือง และประเทศ ทำให้สังคมมีความสลับซับซ้อนกันยิ่งขึ้น เราจึงต้องศึกษาสังคมมนุษย์เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจถึงระบบโครงสร้างสังคม สถาบันทางสังคม การควบคุมทางสังคม ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมด้านต่าง ๆ	๖	๕

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา/ ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
๗	พลเมืองดี ของประเทศ ชาติ	มาตรฐาน ส๒.๑ ม. ๔-๖/ ๓	พลเมืองดีจัดเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรม เคารพกฎกติกาของสังคม และมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ เราจึง ควรศึกษาคุณลักษณะ คุณธรรม และ จริยธรรมของพลเมืองดีเพื่อนำมาเป็น แนวทางปฏิบัติของตนและให้ผู้อื่นปฏิบัติ ตาม	๒	๕
๘	กฎหมาย ในชีวิต ประจำวัน	มาตรฐาน ส๒.๑ ม. ๔-๖ / ๑	ธรรมชาติของมนุษย์จะอยู่ร่วมกันเป็น สังคมทำให้ได้พึ่งพาอาศัยกัน หากแต่ละ คนทำตามใจของตนเองย่อม กระทบกระเทือนผู้อื่นและก่อให้เกิดการ ขัดแย้งกัน ดังนั้นสังคมจึงตั้งกฎกติกา ขึ้นมาเพื่อเป็นการจัดระเบียบสังคม อยู่ กันอย่างสงบเรียบร้อย กฎกติกาดังกล่าว ก็คือกฎหมาย	๔	๑๐
ระหว่างเรียน					๘๐
ปลายภาค					๒๐
รวม				๔๐	๑๐๐

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๓๑๑๐๒
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา/ ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
๑	แผนที่และ เครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์	ส ๕.๑ ม. ๔-๖/๓	ภูมิศาสตร์เป็นวิชาที่เกี่ยวข้องและ ความสัมพันธ์กับพื้นที่ ในการศึกษาจึงใช้ แผนที่และเครื่องมือการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทาง ภูมิศาสตร์และนำภูมิสารสนเทศมาใช้ ประโยชน์ในชีวิตประจำวันและนำ ภาพถ่ายทางอากาศและดาวเทียมมา สำรวจพื้นที่ซึ่งมีความถูกต้องรวดเร็วมาก ยิ่งขึ้น	๕	๑๐
๒	ลักษณะทาง กายภาพของโลก	ส ๕.๑ ม. ๔-๖/๑	การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพประกอบ ด้วย ธรณีภาค บรรยากาศภาคอุทกภาค ชีวภาค ของพื้นที่ในภูมิภาคต่างๆ ของโลก ซึ่งได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์ การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพที่ส่งผลต่อ ภูมิภาค ภูมิภาค และ ทรัพยากรธรรมชาติ	๘	๑๐
๓	ลักษณะทาง กายภาพของไทย	ส ๕.๑ ม. ๔-๖/๑	การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ ประกอบด้วย ธรณีภาค บรรยากาศภาค อุทกภาค ชีวภาค ของพื้นที่ในประเทศไทย ซึ่งได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์ การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพที่ส่งผลต่อ ภูมิภาค ภูมิภาค และ ทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญใน การกำหนดรูปแบบวิถีชีวิตของมนุษย์ใน แต่ละพื้นที่ สภาพภูมิศาสตร์เปลี่ยนไป ย่อมส่งผลกระทบต่อชีวิตมนุษย์ให้เปลี่ยน ตามไปด้วย จึงมีความจำเป็นที่จะต้อง ศึกษาการเปลี่ยนแปลง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อ ปรับวิถีการดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับ สภาวะในขณะนั้นได้	๓	๕

ลำดับ ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา/ ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
๔	การป้องกันและ แก้ไขปัญหาด้าน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	ส ๕.๒ ม. ๔-๖/๓	วิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นทั้งในประเทศไทยและ ของโลกนับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น และส่งผลกระทบต่อมนุษย์ ส่งผลให้เกิด มาตรการในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในระดับประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็น แนวทางในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	๒	๕
๕	เศรษฐศาสตร์ เบื้องต้น	ส ๓.๑ ม. ๔-๖ /๑	วิชาเศรษฐศาสตร์เป็นวิชาการสอนให้รู้จัก การเลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดไป ใช้ในการผลิตสินค้าและบริการให้เกิด ประโยชน์สูงสุด ความสำคัญของการเรียน เศรษฐศาสตร์จึงมีผลต่อสังคม บุคคล ผู้ประกอบการ ผลประโยชน์ของชาติ ความ มั่นคงของชาติ และการพัฒนาเศรษฐกิจ	๔	๑๐
๖	ระบบเศรษฐกิจโลก	ส ๓.๒ ม. ๔-๖ /๑	ระบบเศรษฐกิจเป็นการศึกษาบทบาทด้าน กิจกรรมทางเศรษฐกิจในการผลิตและ จำหน่ายสินค้าและบริการให้กับสังคม เป็น การศึกษาถึงบทบาทของเอกชนหรือรัฐบาล ในฐานะที่เป็นผู้กำกับกิจกรรมด้านเศรษฐกิจ	๔	๑๐
๗	ตลาดและการ กำหนดราคา ค่าจ้างในระบบ เศรษฐกิจ	มาตรฐาน ส ๓.๑ ม. ๔-๖ /๑	อุปสงค์และอุปทานเป็นปริมาณสินค้าและ บริการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีความต้องการ ซื้อหรือต้องการที่จะนำออกมาเสนอขาย ณ ระดับราคาต่าง ๆ กัน เมื่อราคาสินค้าและ บริการเพิ่ม อุปสงค์หรือความต้องการซื้อจะ ลดลง ในขณะที่ความต้องการขายจะเพิ่มขึ้น ทำให้ระดับราคาของสินค้าและบริการเป็น ตัวกำหนดปริมาณของอุปสงค์กับอุปทาน	๑๐	๑๐
ระหว่างเรียน					๘๐
ปลายภาค					๒๐
รวม				๔๐	๑๐๐

รายวิชา ประวัติศาสตร์ไทย ๑ รหัสวิชา ส๓๐๑๐๑
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ลำดับ ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา/ ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
๑	เวลา ยุคสมัย และ วิธีการทางประวัติศาสตร์	ส ๔.๑ ม. ๔-๖/๑ ม. ๔-๖/๒	การกำหนดเวลา ยุคสมัย การนับ และเทียบศักราชในประวัติศาสตร์ ไทย ทำให้สามารถศึกษาและ เรียงลำดับเหตุการณ์ต่างๆ ใน ประวัติศาสตร์ได้ รวมทั้งมี ความสัมพันธ์เชื่อมโยงจากอดีตสู่ ปัจจุบัน และคาดการณ์ในอนาคต เข้าด้วยกันได้	๓	๑๐
๒	ความเป็นมาของ ชนชาติไทย	ส ๔.๓ ม. ๔-๖/๑	การตั้งถิ่นฐานในดินแดนไทย มีการ ตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มาตั้งแต่ สมัยก่อนประวัติศาสตร์ในทุกภาค ของไทย และถิ่นเดิมของชนชาติ ไทยกล่าวเป็น ๒ ประเด็น คือ แนวคิดเกี่ยวกับถิ่นที่เดิมของชน ชาติไทย และอาณาจักรน่านเจ้า	๓	๑๕
๓	รัฐโบราณในดินแดนไทย	ส ๔.๓ ม. ๔-๖/๑	รัฐไทยในดินแดนไทยเกิดขึ้นทาง ภาคเหนือก่อน เช่น แคว้นโยนก เชียงแสน แคว้นหริภุญคร เงินยาง แคว้นพะเยา และอาณาจักร ล้านนา ต่อมาเกิดรัฐในภาคกลาง ตอนบน เช่น อาณาจักรสุโขทัย และ รัฐในภาคกลางตอนล่าง คือ แคว้นสุพรรณภูมิ ละโว้ อาณาจักร อยุธยา อาณาจักรธนบุรี และ อาณาจักรรัตนโกสินทร์	๕	๑๕
๔	ความสำคัญและบทบาท ของสถาบัน พระมหากษัตริย์ไทย	ส ๔.๓ ม. ๔-๖/๒	สถาบันพระมหากษัตริย์ เป็น สถาบันที่มีความสำคัญกับสังคมไทย มาตั้งแต่อดีตพระมหากษัตริย์มี บทบาทในการพัฒนาชาติไทยใน ด้านต่าง ๆ ทั้งการป้องกันและ รักษาเอกราชของชาติ รวมถึง สร้างสรรค์วัฒนธรรมไทยให้ดำรง อยู่สืบต่อมาจนถึงปัจจุบัน	๓	๑๐
๕	อิทธิพลวัฒนธรรม	ส ๔.๓	อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกและ	๔	๑๐

	ต่างชาติต่อสังคมไทย	ม. ๔-๖/๓	วัฒนธรรมตะวันออกที่มีต่อสังคมไทยและมีส่วนสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย		
				ระหว่างเรียน	๘๐
				ปลายภาค	๒๐
				รวม	๑๐๐

รายวิชา ประวัติศาสตร์ไทย๒ รหัสวิชา ส๓๐๑๐๒
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ลำดับ ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา/ ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
๑	การปฏิรูป บ้านเมืองสมัย รัตนโกสินทร์	ส ๔.๓ ม. ๔-๖/๑ ม. ๔-๖/๒	การปรับปรุงประเทศในสมัยรัชกาลที่ ๕ มีสาเหตุมาจากการคุกคามจากชาติ มหาอำนาจจักรวรรดินิยมตะวันตก ก่อให้เกิดการปฏิรูปการปกครองบ้านเมือง ทำให้ประเทศมีความเป็นรัฐชาติสมัยใหม่ และอำนาจการปกครองกลับสู่ พระมหากษัตริย์ มีการยกเลิกระบบไพร่ และการเลิกทาส	๔	๑๐
๒	การเปลี่ยนการ ปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕	ส ๔.๓ ม. ๔-๖/๑	การเรียกร้องให้เปลี่ยนแปลงการปกครอง จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นระบอบประชาธิปไตยมีมาตั้งแต่ สมัยรัชกาลที่ ๕ แต่ไม่สามารถหยุดยั้ง ความคิดเรื่องการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ลงได้ คณะราษฎรได้ทำการยึดอำนาจ การปกครอง เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ ในสมัยรัชกาลที่ ๗	๓	๑๕
๓	บทบาทสตรีไทย	ส ๔.๓ ม. ๔-๖/๑	บทบาทสตรีไทยในประวัติศาสตร์ แบ่งได้เป็น ๓ ด้าน คือ ด้านการเมืองการ ปกครอง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม สตรีไทยมีบทบาทในประวัติศาสตร์ทุกยุค ทุกสมัย	๓	๑๕

ลำดับ ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา/ ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
๔	วัฒนธรรมและภูมิ ปัญญาไทย	ส ๔.๓ ม. ๔-๖/๓ ม. ๔-๖/๕	ภูมิปัญญาไทย คือ ความรู้ความสามารถ ที่บรรพบุรุษได้สั่งสมมาจากการเรียนรู้ ค้นคว้าทดลองปฏิบัติจริงและพัฒนา ปรับปรุงจนสามารถรวบรวมความรู้ ให้เป็นระบบแบบแผนยึดถือปฏิบัติถ่ายทอด สืบต่อกันมาไม่ขาดสาย เพื่อพัฒนาวิถีชีวิต ให้สามารถอยู่รอดและสอดคล้องกับ สภาพแวดล้อมทางภูมิประเทศ ภูมิอากาศ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ในสังคมหรือชุมชนหนึ่ง ๆ	๓	๑๐
๕	บุคคลสำคัญของ ไทยใน ประวัติศาสตร์	ส ๔.๓ ม. ๔-๖/๔	บทบาทและผลงานของบรรพบุรุษไทย และกลุ่มบุคคลอันหลากหลายกลุ่ม ในประวัติศาสตร์ เป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วย ส่งเสริมและสร้างสรรค์ความเป็นไทย ให้สืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน	๕	๑๐
ระหว่างเรียน					๘๐
สอบปลายภาค					๒๐
รวม				๒๐	๑๐๐

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส ๓๒๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๔๐ ชั่วโมงจำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
๑	ประวัติและ ความสำคัญของ พระพุทธศาสนา	ส ๑.๑ ม. ๔-๖/๕ ม. ๔-๖/๖ ม. ๔-๖/๗ ม. ๔-๖/๘	พระพุทธศาสนา มุ่งเน้นหลักคำสอน ที่เป็นหลักการของเหตุและผล สอดคล้องกับหลักการทาง วิทยาศาสตร์ มีลักษณะความเป็น ประชาธิปไตย เน้นการพัฒนา ศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้อง เพื่อ ฝึกรบมตน และมุ่งอิสรภาพทาง จิตวิญญาณ	๓	๘
๒	หลักธรรมทาง พระพุทธศาสนา	ส ๑.๑ ม. ๔-๖/๑๓ ม. ๔-๖/๒๑	พระพุทธเจ้าเป็นผู้ฝึกตนได้อย่าง สูงสุดในการตรัสรู้ การก่อตั้ง วิธีการสอน และการเผยแผ่ พระพุทธศาสนา การศึกษาพุทธ ประวัติ ชาดก เรื่องเล่า จะได้ข้อคิด เพื่อนำไปใช้เป็น แบบอย่างในการดำเนินชีวิต	๕	๑๒
๓	พุทธสาวก พุทธสาวิกา และ ศาสนิกชนตัวอย่าง	ส ๑.๑ ม. ๔-๖/๑๔	การศึกษาประวัติพุทธสาวก พุทธ สาวิกา และศาสนิกชนตัวอย่าง จะ ทำให้เห็นแบบอย่างที่ดีในการ ดำเนินชีวิต ซึ่งเราสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ให้เกิดผลดีต่อการ ดำเนินชีวิตของเราได้อย่างมี ความสุข	๓	๘
๔	พระไตรปิฎกและ พุทธศาสนสุภาษิต	ส ๑.๑ ม. ๔-๖/๑๓ ม. ๔-๖/๑๕	พระไตรปิฎก และพระพุทธศาสนา สุภาษิตมีหลักธรรมสำคัญที่เป็นคติ เตือนใจบุคคล ให้นำไปเป็น แนวทางในการปฏิบัติในทางที่ ถูกต้อง	๒	๔
๕	การบริหารจิตและ เจริญปัญญา	ส ๑.๑ ม. ๔-๖/๑๙	การใช้ปัญญาไตร่ตรองในสิ่งต่าง ๆ อย่างใคร่ครองเป็นวิธีคิดสำคัญ ในทางพระพุทธศาสนา ย่อมทำให้ การดำเนินชีวิตประจำวันเป็นไป ในทางที่ถูกต้อง	๓	๘
ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา	น้ำหนัก

ที่		ตัวชี้วัด		ชั่วโมง	คะแนน
๖	หน้าที่และมารยาท ชาวพุทธ	ส ๑.๒ ม. ๔-๖/๑ ม. ๔-๖/๒ ม. ๔-๖/๔ ม. ๔-๖/๕	ชาวพุทธที่ดีพึงปฏิบัติตนต่อ พระภิกษุอย่างเหมาะสมทั้งกาย วาจา และใจ โดยรักษาศีล และ ปฏิบัติตนต่อสมาชิกในครอบครัว และคนรอบข้างตามหลักทศ ๖	๔	๑๐
๗	ระบอบการเมือง การปกครอง	ส ๒.๒ ม. ๔-๖/๑ ม. ๔-๖/๓	การร่วมมือกันแก้ปัญหาการเมือง การปกครอง และ ประสาน ประโยชน์ร่วมกันระหว่างประเทศ เป็นส่วนสำคัญในการดำรงรักษาไว้ ซึ่ง การ ป ก ร อ ง ระ บ อ บ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข	๖	๑๕
๘	รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ส ๒.๑ ม. ๔-๖/๑	รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดที่ใช้ ในการปกครองประเทศ บทบัญญัติ ต่าง ๆ ล้วนเกี่ยวข้องกับชนชาวไทย การศึกษาและเรียนรู้เกี่ยวกับ รัฐธรรมนูญจึงเป็นหน้าที่อันสำคัญ ของ พล เมื่ อ ง ที่ ดี ต า ม วิ ธี ประชาธิปไตย	๖	๑๕
๙	กฎหมายใน ชีวิตประจำวัน	ส ๒.๑ ม. ๔-๖/๑	กฎหมายเป็นบทบัญญัติที่ควบคุม พฤติกรรมของคนในสังคมให้เป็นไป ตามบรรทัดฐานของสังคมที่กำหนด ไว้ ซึ่งจะช่วยให้สังคมสามารถดำรง อยู่ได้ด้วยความสะดวกและยุติธรรม	๔	๑๐
๑๐	สิทธิมนุษยชน	ส ๒.๑ ม. ๔-๖/๔	สิทธิมนุษยชนเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ มนุษย์ทุกคนพึงมีตามกฎหมาย โดย ได้รับการคุ้มครองทั้งในรัฐธรรมนูญ และปฎิญาสากลว่าด้วยสิทธิ มนุษยชนในระดับนานาชาติ การ เคารพในสิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์จึงเป็นสิ่งสำคัญ สำหรับการอยู่ร่วมกันในโลกยุค ปัจจุบัน	๔	๑๐
ระหว่างเรียน					๘๐
ปลายภาค					๒๐
รวม				๔๐	๑๐๐

รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๒

รหัสวิชา ส ๓๒๑๐๒
 เวลา ๔๐ ชั่วโมงจำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ลำดับ ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
๑	ประชากรและการตั้งถิ่นฐาน	ส ๕.๒ ม. ๔-๖/๑	ทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาประเทศ การศึกษาเกี่ยวกับประชากรอัตราการเกิด อัตราการตาย การย้ายถิ่น จะช่วยให้เข้าใจความสัมพันธ์กับปัจจัยทางกายภาพ และปัจจัยอื่น ๆ ในการพัฒนาและวางแผนประชากรให้มีคุณภาพ	๗	๑๕
๒	ภัยพิบัติทางธรรมชาติและการจัดการ	ส ๕.๑ ม. ๔-๖/๑ ส ๕.๒ ม. ๔-๖/๒	ภัยพิบัติทางธรรมชาติเป็นปัญหาที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตทรัพย์สินและการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ทุกคนควรร่วมมือกันในการหาแนวทางป้องกันและวิธีการจัดการปัญหาอย่างยั่งยืน	๙	๒๕
๓	การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ส ๕.๒ ม. ๔-๖/๓	ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมส่งผลกระทบต่อชีวิตของมนุษย์ทุกคน การศึกษาและเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะนำมาซึ่งความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาและสามารถจัดการปัญหาได้อย่างยั่งยืน	๔	๑๐
๔	เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย	ส ๓.๑ ม. ๔-๖/๒	ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญต่อการนำไปเป็นกรอบแนวทาง ในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน	๑๐	๒๕
๕	สหกรณ์และการรวมกลุ่มเพื่อการพัฒนาชุมชนของไทย	ส ๓.๑ ม. ๔-๖/๓ ม. ๔-๖/๔	สหกรณ์มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจทั้งในระดับชุมชนและประเทศ และมีส่วนในการแก้ปัญหาชุมชนของไทย	๑๐	๒๕
ระหว่างเรียน					๘๐
ปลายภาค					๒๐
รวม				๔๐	๑๐๐

รายวิชาประวัติศาสตร์สากล
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑

รหัสวิชา ส ๓๐๑๐๓
 เวลา ๒๐ ชั่วโมงจำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ลำดับ ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
๑	เวลาและการแบ่ง ยุคสมัยทาง ประวัติศาสตร์ สากล	มาตรฐาน ส ๔.๑ ม. ๔-๖/๑	เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ของ สังคมมนุษย์ที่มีปรากฏในหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์สากล ทำให้ได้ข้อมูลที่ แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ	๓	๓๐
๒	การสร้างองค์ ความรู้ใหม่ทาง ประวัติศาสตร์ สากล	มาตรฐาน ส ๔.๑ ม. ๔-๖/๒	การสร้างองค์ความรู้ใหม่ทาง ประวัติศาสตร์สากล โดยใช้วิธีการทาง ประวัติศาสตร์อย่างเป็นระบบยอมทำ ให้ผลการศึกษานั้นมีคุณค่า และเป็นที่ยอมรับ ในวงวิชาการ	๓	๒๐
๓	อารยธรรมโลก ยุคโบราณ	มาตรฐาน ส ๔.๒ ม. ๔-๖/๑	แหล่งอารยธรรมของโลกยุคโบราณทั้ง อารยธรรมตะวันตกและอารยธรรม ตะวันออกเป็นมรดกทางภูมิปัญญาของ มนุษยชาติ และการติดต่อระหว่างโลก ตะวันออกและตะวันตก มีอิทธิพลทาง วัฒนธรรมต่อกัน และมีผลต่อการ พัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของโลก	๑๔	๓๐
รวมระหว่างเรียน					๘๐
ปลายภาค					๒๐
รวม				๒๐	๑๐๐

รายวิชา ประวัติศาสตร์สากล รหัสวิชา ส ๓๐๑๐๔
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๒๐ ชั่วโมงจำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ลำดับ ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
๑	เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีผลต่อโลกปัจจุบัน	ส ๔.๒ ม. ๔-๖/๒ ม. ๔-๖/๓	เหตุการณ์สำคัญในโลกตะวันตกและตะวันออก การขยายและล่าอาณานิคมของประเทศในยุโรปไปยังทวีปอเมริกา แอฟริกา และเอเชีย ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองเข้าสู่โลกสมัยปัจจุบัน	๑๔	๕๐
๒	สถานการณ์สำคัญของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๑	ส ๔.๒ ม. ๔-๖/๔	สถานการณ์ของโลกในยุคปัจจุบัน มีปัญหาทั้งทางด้านการเมือง การขาดแคลนทรัพยากร การก่อการร้าย และการต่อต้านการก่อการร้าย ความขัดแย้งทางศาสนา ส่งผลกระทบต่อสภาพความเป็นอยู่ของมนุษย์ในยุคปัจจุบัน	๖	๓๐
ระหว่างเรียน					๘๐
ปลายภาค					๒๐
รวม				๒๐	๑๐๐

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส ๓๓๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ลำดับ ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	พระพุทธศาสนา เป็นมากกว่า ศาสนา	ส ๑.๑ ม. ๔-๖ / ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒. ๒๒	<p>- พระพุทธศาสนาเป็นศาสตร์ แห่งการศึกษาเน้น ความสัมพันธ์ ของเหตุปัจจัยและวิธีการแก้ปัญหา</p> <p>- พระพุทธศาสนาฝึกตน ไม่ให้ประมาทมุ่งประโยชน์สุขและ สันติภาพแก่บุคคล สังคมและโลก</p> <p>- พระพุทธศาสนากับปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาแบบ ยั่งยืน</p> <p>- ความสำคัญของพระพุทธศาสนา กับการศึกษาที่สมบูรณ์ การเมืองและ สันติภาพ</p> <p>- ศาสนากับการแก้ปัญหาในชุมชน และสังคม</p> <p>- เสนอแนวทางการจัดกิจกรรม ความร่วมมือของทุกศาสนาใน การแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม</p>	4	10
๒	หลักธรรมคำสอน ของพระพุทธเจ้า	ส ๑.๑ ม. ๔-๖ / ๑๓	<p>อริยสัจ ๔</p> <p>- ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้) จิต, เจตสิก</p> <p>- สมุทัย (ธรรมที่ควรละ) นีวรณ ๕, อุปาทาน ๔</p> <p>- นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ) นิพพาน</p> <p>- มรรค(ธรรมที่ควรเจริญ)อริปไตย๓, สาราณียธรรม ๖,ทศพิธราชธรรม, วิปัสสนาญาณ ๙</p> <p>มงคล ๓๘ (ความเพียรเผากิเลส, ประพตติพรหมจรรย์,เห็นอริยสัจ</p>	4	10

ลำดับ ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน / ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	หน้า หน้า คะแนน
		ส ๑.๑ ม. ๔-๖ / ๑๔ ส ๑.๑ ม. ๔-๖ / ๑๕	พุทธศาสนสุภาษิต - ราชา มุขิ มนุสสานิ พระราชาเป็นประมุขของประชาชน - สติ โลกสมิ ชาคโร สติเป็นเครื่องตื่นในโลก - นตถิ สนติปรี สุขิ สุขอื่นยิ่งกว่าความสงบไม่มี - นิพพานํ ปรมํ สุขิ นิพพานเป็นสุข อย่างยิ่ง คัมภีร์และพระไตรปิฎก - ความสำคัญและคุณค่า ของพระไตรปิฎก		
3	สุขกายสุขใจ กับสติ สมาธิ	ส ๑.๑ ม. ๔-๖ / ๒๐ ส ๑.๑ ม. ๔-๖ / ๒๒	สวดมนต์แปล และแผ่เมตตา การบริหารจัดการและเจริญปัญญา - รู้และเข้าใจวิถีปฏิบัติและ ประโยชน์ของการบริหารจัดการและ เจริญปัญญา - ฝึกการบริหารจิตและเจริญปัญญา ตามหลักสติปัฏฐาน - นำวิธีการบริหารจัดการและเจริญ ปัญญาไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ คุณภาพชีวิตและสังคม เสนอแนวทางการจัดกิจกรรม ความ ร่วมมือของทุกศาสนาในการ แก้ปัญหาและพัฒนาสังคม -สภาพปัญหาในชุมชน และสังคม	4	10
4	ตามรอยพรสาวก และชาวพุทธ ตัวอย่าง	ส ๑.๑ ม. ๔-๖ / ๑๔	พุทธสาวก พุทธสาวิกา - พระอานนท์,พระปฎาจาราเถรี จุฬสูภัทธา,สุมนมาลาการ,	4	10

ลำดับ ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน / ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	ตามรอยพระสาวก และชาวพุทธ ตัวอย่าง		ชาดกพระมหาชนก, ชาวพุทธตัวอย่าง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระโพธิญาณเถร (ชา สุภทฺโท), พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต) ,อนาคาริก ธรรมปาละ		
5	ชาวพุทธที่ดี	ส ๑.๒ ม. ๔-๖ / ๑ ส ๑.๒ ม. ๔-๖ / ๕	ปฏิบัติตนเป็นชาวพุทธที่ดี - หน้าที่และบทบาทของอุบาสก อุบาสิกาที่มีต่อสังคมไทยในปัจจุบัน - การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของ ครอบครัว ตามหลักทศเบ็องหลัง ในทศ ๖ - การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อ ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ และโลก สัมมนาและเสนอแนะแนวทางในการ ดำรงรักษาศาสนาที่ตนนับถือ อัน ส่งผลถึงการพัฒนาตน พัฒนาชาติ และโลก - การปกป้อง ค้ำครอง ดำรงรักษา พระพุทธศาสนาของพุทธบริษัท ปลุกจิตสำนึก และการมีส่วนร่วมใน สังคมพุทธ	4	10
6	อนุรักษ์วัฒนธรรม ไทยและเลือกรับ วัฒนธรรมสากล	ส ๒.๑ ม. ๔-๖/๔	- ความหมายและความสำคัญของ วัฒนธรรม - ลักษณะและ ความสำคัญของ วัฒนธรรมไทยที่สำคัญ - การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์ วัฒนธรรมไทย - ความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทย กับวัฒนธรรมสากล - แนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ที่ดีงาม	6	15

ลำดับ ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๗	การประสาน ประโยชน์ร่วมกัน ระหว่างประเทศ	ส ๒.๒ ม. ๔-๖/๒	- การประสานประโยชน์ร่วมกัน ระหว่างประเทศ เช่น การสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศ ต่าง ๆ การแลกเปลี่ยนเพื่อช่วยเหลือ และส่งเสริมด้านวัฒนธรรม การศึกษา เศรษฐกิจ สังคม	๗	๑๕
๘	เสนอแนวทาง และมีส่วนร่วมใน การตรวจสอบ การใช้อำนาจรัฐ	ส ๒.๒ ม. ๔-๖/๔	- การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง ทางสังคม เช่น การตรวจสอบโดย องค์กรอิสระ การตรวจสอบโดย ประชาชน	๗	๒๐
รวมระหว่างเรียน					๘๐
ปลายภาค					๒๐
รวม				๔๐	๑๐๐

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส ๓๓๑๐๒
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ลำดับ ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
๑	นโยบายการเงิน การคลัง ในการ พัฒนาเศรษฐกิจ ของประเทศ	ส๓.๒ ม.๔-๖/๑	<ul style="list-style-type: none"> - ความหมาย สาเหตุ และผลกระทบที่ เกิดจากภาวะทางเศรษฐกิจ เช่น เงินเฟ้อ เงินฝืด - บทบาทของนโยบายการเงินและการ คลังของรัฐบาลในด้าน - การรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ - การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ - การรักษาดุลการค้าระหว่างประเทศ - การแทรกแซงราคาและการควบคุม ราคา - รายรับและรายจ่ายของรัฐที่มีผลต่อ งบประมาณ หนี้สาธารณะ การ พัฒนาทางเศรษฐกิจและคุณภาพ ชีวิตของประชาชน - นโยบายการเก็บภาษีประเภทต่าง ๆ และการใช้จ่ายของรัฐ - แนวทางการแก้ปัญหาการว่างงาน - แนวทางการแก้ปัญหาของนโยบาย การเงินการคลัง 	๘	๒๐
๒	การเปิดเสรีทาง เศรษฐกิจในยุค โลกาภิวัตน์	ส๓.๒ ม๔-๖/๒	<ul style="list-style-type: none"> - วิวัฒนาการของการเปิดเสรีทาง เศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ของไทย - ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการเปิด เสรีทางเศรษฐกิจของประเทศ - ผลกระทบของการเปิดเสรีทาง เศรษฐกิจของประเทศที่มีต่อภาค การเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ภาค การค้าและบริการ 	๘	๑๕

ลำดับ ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
			<ul style="list-style-type: none"> - การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ - บทบาทขององค์กรระหว่างประเทศในเวทีการเงินโลกที่มีผลกับประเทศไทย 		
๓	ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	ส๓.๒ ม๔-๖/๓	<ul style="list-style-type: none"> - แนวคิดพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศ - บทบาทขององค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่สำคัญในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก เช่น WTO , NAFTA , EU , IMF , ADB , OPEC , FTA , APEC ในระดับต่าง ๆ เขตสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ - ปัจจัยต่าง ๆ ที่นำไปสู่การพึ่งพา การแข่งขัน การขัดแย้ง และการประสานประโยชน์ทางเศรษฐกิจ - ตัวอย่างเหตุการณ์ที่นำไปสู่การพึ่งพาทางเศรษฐกิจ - ผลกระทบจากการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ - ปัจจัยต่าง ๆ ที่นำไปสู่การพึ่งพา การแข่งขัน การขัดแย้ง และการประสานประโยชน์ทางเศรษฐกิจวิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ 	๘	๑๕
๔	มาตรการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ	ส๕.๒ ม๔-๖/๓	<ul style="list-style-type: none"> - มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหา กฎหมายและนโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ - บทบาทขององค์การและการประสานความร่วมมือทั้งในประเทศและนอกประเทศ กฎหมายสิ่งแวดล้อม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 	๘	๒๕

ลำดับ ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
๕	การมีส่วนร่วมในการจัดการ ทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อม เพื่อ การพัฒนาที่ยั่งยืน	ส๕.๒ ม๔-๖/๔	- แนวทางในการจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา และ ดำเนินชีวิตตามแนวทางการจัดการ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการ พัฒนาที่ยั่งยืน	๘	๒๕
ระหว่างเรียน					๘๐
ปลายภาค					๒๐
รวม				๔๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชาเพิ่มเติม สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

รายวิชาอาเซียนศึกษา รหัสวิชา ส ๓๐๒๘๕

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

เวลา ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ลำดับ ที่	หน่วยการ เรียนรู้	ผลการเรียนรู้	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	กำเนิด อาเซียน	อธิบายกำเนิดสมาคม อาสาและพัฒนาการของ อาเซียนตั้งแต่อดีตจนถึง ปัจจุบัน	ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมตัว ก่อตั้งอาเซียน โดยมี วัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ร่วมกัน มีกฎบัตรอาเซียนเป็นหลักสำคัญใน การดำเนินงานให้เป็นไปตาม เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้ง ยังมีการร่วมมือกับประเทศนอก อาเซียน	๘	๒๐
๒	กฎบัตร อาเซียน	อธิบายเกี่ยวกับ ประเทศสมาชิกอาเซียนใน ด้านต่างๆ โครงสร้างองค์กร และกลไกการดำเนินงาน ของอาเซียนภายใต้กฎบัตร อาเซียน และประชาคม อาเซียน ๓ เสาหลัก	อาเซียนมีโครงสร้างองค์กรและกลไก การดำเนินงานตามกฎบัตรอาเซียน ซึ่งเป็นเสมือนธรรมนูญของอาเซียน โดยประเทศสมาชิกอาเซียนต่างต้อง ปฏิบัติตาม	๖	๒๐
๓	ประชาคม อาเซียน	อธิบายการเตรียม ความพร้อมของอาเซียนใน การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน อธิบายลักษณะสำคัญ ของการดำเนินงานตาม ประชาคมอาเซียน วิเคราะห์อุปสรรคใน การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และแนวทางแก้ไข วิเคราะห์บทเรียน จากการรวมกลุ่มเศรษฐกิจ ของประเทศอื่นเพื่อเป็น แนวทางในการพัฒนา	อาเซียนมีการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน แต่ก็ยังมีอุปสรรค หลายประการในการเข้าสู่ประชาคม อาเซียน ซึ่งต้องหาแนวทางในการ ร่วมมือกันแก้ไขปัญหาต่างๆ และยัง ศึกษาการรวมกลุ่มเศรษฐกิจของ ประเทศอื่นเพื่อเป็นแนวทางในการ พัฒนาประชาคมอาเซียน	๘	๒๐

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการ เรียนรู้	ผลการเรียนรู้	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๔	อาเซียนใน สังคมโลก	วิเคราะห์บทบาทของ อาเซียนในสังคมโลกใน ด้านต่างๆ ปัญหาของ อาเซียนและ แนวทางแก้ไข	อาเซียนมีบทบาททางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมมากกว่าด้าน การเมือง แต่ก็ได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่าการ เป็นประชาคมอาเซียนจะช่วยเพิ่ม บทบาทในสังคมโลก ให้มากขึ้น นอกจากนั้นอาเซียนก็ยังมีปัญหาหลาย ด้าน ที่จะต้องร่วมมือกัน แก้ไขปัญหา	๘	๒๐
๕	อาเซียน ร่วมใจ	๘. วิเคราะห์แนวทาง การปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของ ประชาคมอาเซียน และอยู่ร่วมกันใน สังคมอาเซียน	การอยู่ร่วมกันในสังคมอาเซียนอย่าง ปกติสุข ประชาชนในแต่ละประเทศ สมาชิกอาเซียน ควรมีส่วนร่วมในการ เตรียมความพร้อมของสังคมและ ประเทศชาติในการเข้าสู่ประชาคม อาเซียน และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี ของประชาคมอาเซียน	๘	๒๐
			ระหว่างเรียน		๘๐
			ปลายภาค		๒๐
			รวม	๔๐	๑๐๐

รายวิชา กฎหมายรัฐธรรมนูญ รหัสวิชา ส ๓๐๒๒๗
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	รัฐธรรมนูญกับการเมือง การปกครองของไทย	มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างและสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีบทบัญญัติสำคัญเกี่ยวกับหลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง สาระสำคัญ และการใช้อำนาจอธิปไตย ชาวไทยทุกคนต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ	๑๐	๒๕
๒	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	.มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายรัฐธรรมนูญ และปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง	การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนั้น สามารถตรวจสอบได้โดยองค์กรอิสระและตรวจสอบโดยประชาชน ดังนั้นประชาชนทุกคนจึงควรมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ	๑๐	๒๕
๓	สิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ	.มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายรัฐธรรมนูญ และปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง	กฎหมายคุ้มครองสิทธิมีบทบัญญัติสำคัญที่ทำให้บุคคลเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น ปฏิบัติต่อกันอย่างเหมาะสม ส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต	๑๐	๒๕
๔	บทบาทและหน้าที่ของชนชาวไทยที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ	ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของพลเมืองดีตามรัฐธรรมนูญกำหนด	พลเมืองดีของสังคม และประเทศชาติต้องรู้จักเคารพสิทธิของตนและผู้อื่นทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ ซึ่งจะส่งผลต่อการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข	๑๐	๒๕
ระหว่างภาค					๘๐
ปลายภาค					๒๐
รวม					๑๐๐

รายวิชา การปกครองของไทย รหัสวิชา ส ๓๐๒๒๔
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเมืองการปกครองของไทยการปกครอง	เข้าใจระบบการเมืองการปกครองของไทยตั้งแต่อดีต-ปัจจุบัน	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเมืองการปกครองแนวคิด ทฤษฎี การปกครอง • ความหมายความสำคัญของการเมืองการปกครองไทย • หลักประชาธิปไตย	๑๐	๒๕
๒	พัฒนาการด้านการเมืองการปกครองไทย	มีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการด้านการเมืองการปกครองไทย	ประวัติศาสตร์การปกครองของไทย • สุโขทัย อยุธยา รัตนโกสินทร์ • การเปลี่ยนแปลงการปกครอง ๒๔๗๕	๑๐	๒๕
๓	การเมืองปกครองไทยตามรัฐธรรมนูญไทยฉบับปัจจุบัน	เข้าใจ และตระหนักในการมีส่วนร่วมส่งเสริมการเมืองการปกครองของไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	มีความรู้และเข้าใจ เกี่ยวกับกระบวนการและสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการเมืองปกครองไทยตามรัฐธรรมนูญไทยฉบับปัจจุบัน	๑๐	๒๕
๔	การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการปกครองของไทย	เข้าใจ และตระหนักในการมีส่วนร่วมส่งเสริมการเมืองการปกครองของไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	ตระหนักในบทบาทหน้าที่ของคณและมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข	๑๐	๒๕
ระหว่างภาค					๘๐
ปลายภาค					๒๐
รวม				๔๐	๑๐๐

รายวิชา การปกครองท้องถิ่นไทย รหัสวิชา ส ๓๐๒๓๖
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	ประวัติการเมืองการปกครองท้องถิ่นไทย	มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ ความหมาย ลักษณะทั่วไป ความสำคัญ และประโยชน์ การเมืองการปกครองท้องถิ่นไทย	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ การเมืองการปกครองท้องถิ่นไทย แนวคิด ทฤษฎี การปกครองท้องถิ่น • ความหมายความสำคัญของการเมืองการปกครองท้องถิ่นไทย • หลักประชาธิปไตย • รัฐ , รูปแบบ, ลักษณะ และลัทธิ - หลักการทั่วไปของการปกครอง - หลักการรวมอำนาจการปกครอง - หลักการแบ่งอำนาจการปกครอง - หลักการกระจายอำนาจการปกครอง -พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน •รูปแบบ โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ขององค์การปกครองท้องถิ่นของไทยในปัจจุบัน ความสัมพันธ์ระหว่างกันและรัฐบาลกลาง - องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) , เทศบาล ,องค์การบริหารส่วนตำบล •การปกครองรูปแบบพิเศษ ๑. กรุงเทพมหานคร ๒. เมืองพัทยา	๑๐	๒๕

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๒	พัฒนาการด้าน การเมืองการ ปกครองท้องถิ่นไทย	.มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับประวัติความ เป็นมา และ พัฒนาการด้าน การเมืองการปกครอง ท้องถิ่นไทย	ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติ ความเป็นมา และพัฒนาการ ด้านการเมืองการปกครอง ท้องถิ่นไทย	๑๐	๒๕
๓	การเมืองปกครอง ท้องถิ่นไทยตาม รัฐธรรมนูญไทยฉบับ ปัจจุบัน	มีความรู้และเข้าใจ เกี่ยวกับกระบวนการ และสถาบันที่ เกี่ยวข้องกับการเมือง ปกครองท้องถิ่นไทย ตามรัฐธรรมนูญไทย ฉบับปัจจุบัน	เกี่ยวกับ กระบวนการและ สถาบันที่เกี่ยวข้องกับ การเมืองปกครองท้องถิ่นไทย ตามรัฐธรรมนูญไทยฉบับ ปัจจุบัน	๑๐	๒๕
๔	การมีส่วนร่วมในการ ส่งเสริมการปกครอง ของไทย	มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเมืองการ ปกครองท้องถิ่นไทย ตระหนักในบทบาท หน้าที่ของคนและมี ส่วนร่วมในการ ส่งเสริมการปกครอง แบบประชาธิปไตยที่มี พระมหากษัตริย์ เป็นประมุข	ตระหนักในบทบาทหน้าที่ของ คนและมีส่วนร่วมในการ ส่งเสริมการปกครองแบบ ประชาธิปไตยที่มี พระมหากษัตริย์เป็นประมุข	๑๐	๒๕
ระหว่างภาค					๘๐
ปลายภาค					๒๐
รวม				๔๐	๑๐๐